

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวสุวรินทร์ ไรจน์ขจรนภาลัย

เสนอต่อ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวสุวรินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย

เสนอต่อ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม 2547

2547379

สุวารินทร์ โธมัสจรรยาภักดิ์.(2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ กรุงเทพมหานคร.สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
รองศาสตราจารย์เวณี กริทอง

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำแนกได้ดังนี้ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สองของโรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง (X_{10})
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สองของโรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{11}) ลักษณะทางกายภาพ (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14})
3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สองของโรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ กรุงเทพมหานคร มี 10 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_4) และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) บุคลิกภาพ (X_7) นิสัยทางการเรียน (X_8) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_9) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู(X_{13})
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14}) การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง(X_{10}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง(X_{11}) และสัมพันธภาพระหว่าง

นักเรียนกับครู (X_{13}) ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ได้ร้อยละ 20.40

5. สมการที่สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คือ

5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .642 - .236 X_{14} + .088 X_{10} - .185 X_{11} + .124 X_{13}$$

5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = - .447 X_{14} + .151 X_{10} - .267 X_{11} + .253 X_{13}$$

**FACTORS AFFECTING ON THE LEARNING RESPONSIBILITY OF THE SECOND LEVEL,
PRIMARY GRADE 4-6 STUDENTS OF SARASAS PITHAYA SCHOOL
KHET YANNAWA, BANGKOK**

**AN ABSTRACT
BY
MISS SUWARIN ROJEKAJORNAPALAI**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
At Srinakharinwirot University
October 2004**

Suwarin Rojekajornnapalai. (2004). *Factors Affecting On The Learning Responsibility Of The Second Level, Primary Grade 4-6 Students Of Sarasas Pithaya School Khet Yannawa, Bangkok*. Master of Education, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University. Project Advisor : Assoc. Prof. Waythanee Greethong.

The purpose of this research was to study factors affecting on the learning responsibility of the second level, primary grade 4-6 students of Sarasas Pithaya School in academic year 2004 and to determined the Significantly impact of factors of personal data : sex , class levels , academic achievements , personality , learning attitude and achieverment motivation. Factor of family : parent's supporting and parent's expectation. Factor of school environment : learning atmosphere , teacher- student relationships and relationships between students and peer groups.

The 175 samples were the second level, primary grade 4-6 students of Sarasas Pithaya School in academic year 2004. The research instrument was the factors effecting on learning responsibility of the second level, primary grade 4-6 students questionnaires. The data was analyzed by The Pearson Product Moment...Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results of the study were as follows :

1. There was significantly positive correlation among the second level, primary grade 4-6 students of Sarasas Pithaya School, parent's supporting and learning responsibility at .05 level

2. There were significantly negative correlation among the second level, primary grade 4-6 students of Sarasas Pithaya School, parent's expectation , learning atmosphere , relationships between students and peer groups and learning responsibility at .01 level

3. There were no significantly correlation among the second level, primary grade 4-6 students of Sarasas Pithaya School, sex , class levels , academic achievements , personality , learning attitude ,achieverment motivation , teacher- student relationships and learning responsibility .

4. Factors were significantly effecting on learning responsibility of the second level, primary grade 4-6 students of Sarasas Pithaya School, ranking from the most to least were relationships between students and peer groups , parent's supporting and parent's expectation and teacher- student relationships at .05 level. These factors could predicted to learning

responsibility of the second level, primary grade 4-6 students of Sarasas Pithaya School about percentage of 20.40

5. The predicted equation of learning responsibility of the second level, primary grade 4-6 students was significantly at .05 level in term of raw scores and standard scores were as follows :

5.1 In term of raw scores were :

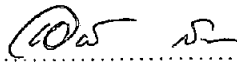
$$\hat{Y} = .642 - .236 X_{14} + .088 X_{10} - .185 X_{11} + .124 X_{13}$$

5.2 In term of standard scores were :

$$Z = - .447 X_{14} + .151 X_{10} - .267 X_{11} + .253 X_{13}$$

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

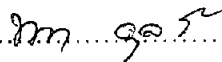
(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง)

กรรมการ

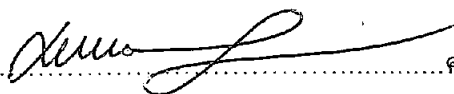
(อาจารย์ ดร. พาสณา จุฬรัตน์)

กรรมการ

(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร จันตรคุกุล)

วันที่ ๒๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์เวชณี กริทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือพร้อมทั้งให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์นันทิภา ยงค์มกล ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์พิทยา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ และคุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – ปีที่ 6 ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบใจนักเรียนทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ เพื่อนๆ จิตวิทยาการศึกษา ภาคพิเศษ รุ่นรหัส 45ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

และที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ของคุณพ่อสมาน และคุณแม่ณัฐกร โรจน์ขจรนภาลัย ที่ให้การสนับสนุนการเรียน และให้ทุนทรัพย์ ตลอดจนให้ความรักความห่วงใย และให้กำลังใจที่ดีเยี่ยมจากครอบครัวของผู้วิจัย จนกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน และปลูกฝังคุณธรรม ความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

สวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า	7
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	29
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	30
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	31
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง....	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง.....	38
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	39
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	40
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ.....	41
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ.....	41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ.....	42
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	43
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	43
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	44
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	45
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	45
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	46
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	48
	การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	48
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
	การวิเคราะห์ข้อมูล	67
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล	69
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	77
	บทย่อ.....	77
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	77
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	77
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	77
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	78
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
	การวิเคราะห์ข้อมูล	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ) สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	80
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยและหนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญ	102
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	107
ภาคผนวก ค คำอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	122
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	132

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่สองโรงเรียนสารสาสน์พิทยา จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และบุคลิกภาพ.....	71
2	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ความรับผิดชอบด้านการเรียน..	72
3	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง.....	74
4	แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง	75
5	แสดงปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	76
6	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบุคลิกภาพ	123
7	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน.....	124
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	125
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง.....	126
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	127
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ.....	128
12	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	129
13	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	130
14	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	131

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยมีการขยายตัวทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว จึงทำให้สภาพสังคมมีความต้องการทางวัตถุเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่รอดจึงต้องมีการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน มีการเอารัดเอาเปรียบ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของส่วนรวมทำให้บุคคลในสังคมขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ขาดความสามัคคี ส่งผลให้วิถีชีวิตและค่านิยมดั้งเดิมที่ดีงามของคนไทยเริ่มจางหายไปพร้อมกับการล่มสลายของสถาบันครอบครัว ชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ.2539:8)

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ ใช้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ มีความคิดรวบยอด รักการเรียนรู้วิธีการและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540:24) การที่จะพัฒนาบุคคลให้มีบุคลิกภาพดี และมีคุณสมบัติพร้อมที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ดีวิธีหนึ่ง คือ การช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ เพราะความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคคล ซึ่งแสดงถึงความเป็นวุฒิภาวะทางด้านอุปนิสัย และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งบุคคลแต่ละคนมีบทบาทที่จะต้องกระทำมากมาย เช่นบทบาทของพลเมืองที่ดี บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู บทบาทของนักเรียน เป็นต้น ถ้าทุกคนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนดี ก็ย่อมทำให้สังคมสงบสุขเจริญรุ่งเรืองขึ้น (ละม้ายมาศ ศรีทนต์ และจรรยา สุวรรณทัต.2520 : 112) และคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2529:18) ได้จัดลำดับสำคัญของพฤติกรรมที่เห็นควรจะปลูกฝังให้แก่เยาวชน ผลการจัดลำดับปรากฏว่า ได้จัดความรับผิดชอบเป็นอันดับหนึ่งร่วมกับการพึ่งพาตนเองและความขยันหมั่นเพียร ดังนั้นความรับผิดชอบจึงเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของประชาชนที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม และต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรือง

ความรับผิดชอบมีหลายประการ เช่น ความรับผิดชอบด้านการทำงาน ความรับผิดชอบด้านการเรียน ความรับผิดชอบต่อครอบครัว เป็นต้น ความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคลที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเด็ก เพราะเด็กแต่ละคนมีภาระหน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมต่อสวัสดิภาพของสังคมที่ตนดำรงอยู่ในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศไทยหรือฐานะนักเรียนที่ดีของโรงเรียน (จรรยา สุภาพ.2520:84) ดังที่ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2514:76) กล่าวว่า การกระทำทุกอย่างจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของบุคคล บุคคลที่มีความ

รับผิดชอบสูงย่อมเอาใจใส่ต่อหน้าที่ของตน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองและเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ส่วนบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่ำย่อมไม่สนใจหน้าที่ของตนปล่อยปละละเลยเป็นผลให้ตนเองและสังคมเสียหาย

จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา มาเป็นเวลา 4 ปี และสัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับชั้นป.4-ป.6 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนค่อนข้างน้อย จึงทำให้การเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิผลมากเท่าที่ควร

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้น โดยการแจกแบบสำรวจให้นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา จำนวน 235 คน โดยแบ่งเป็น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 90 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 75 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 70 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า "ขณะนี้นักเรียนคิดว่านักเรียนมีปัญหาในชั้นเรียนในเรื่องใดมากที่สุด"

พบว่า ปัญหาที่นักเรียนพบมากที่สุดคือ ปัญหาการทำงานตามที่รับมอบหมาย เช่น ทำการบ้านไม่เสร็จ ทำงานที่ครูมอบหมายในห้องเรียนไม่ทัน ทำงานอย่างไม่ตั้งใจ จำนวนมากที่สุดถึง 88 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 ปัญหาความกล้าแสดงออก เช่น กลัวการออกไปพูดหน้าชั้น ไม่กล้าซักถาม เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน ไม่กล้าตอบคำถามของครู จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 24.78 ปัญหาความตั้งใจเรียนน้อย เช่น การพูดคุยในเวลาเรียน, เล่นกับเพื่อนในเวลาเรียน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 19.15 ปัญหาการทำงานกลุ่ม เช่น เพื่อนไม่ให้เข้ากลุ่ม เพื่อนไม่ยอมให้ทำงาน เพื่อนไม่ช่วยทำงาน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 18.72

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า "นักเรียนคิดว่าปัญหาในข้อ 1 เกิดจากสาเหตุใด"

พบว่า ปัญหาการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีสาเหตุมาจาก ความไม่ตั้งใจเรียน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 งานที่ได้รับมอบหมายมีปริมาณมาก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.11 ไม่มีเวลาทำงาน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ขาดเรียนบ่อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ปัญหาความกล้าแสดงออก มีสาเหตุมาจาก ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 82.76 สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนไม่ดี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.24 ปัญหาความตั้งใจเรียนน้อย มีสาเหตุมาจาก บรรยากาศในการเรียนไม่น่าสนใจ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ความเกียจคร้าน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 17.78 ปัญหาการทำงานกลุ่ม มีสาเหตุมาจาก สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09 ความเกียจคร้าน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36

จากการสำรวจพบว่านักเรียนในช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ประสบปัญหาเรื่องทำการบ้านไม่เสร็จ ทำงานที่ครูมอบหมายในห้องเรียนไม่ทัน ทำงานอย่างไม่ตั้งใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีปัญหาด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ หรือความรับผิดชอบด้านการเรียนมากที่สุด ดังที่สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2514 : 77) กล่าวถึงความรับผิดชอบด้านการเรียนว่า หมายถึง การที่นักเรียน

ได้เล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด โดยเกิดจากหลาย ๆ สาเหตุ ทั้งจากตนเองและสภาพแวดล้อมทั้งที่มีและไม่มีชีวิต

การจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันเน้นรูปแบบของการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง จากอดีตผู้เรียนเคยเป็นผู้รอรับความรู้กลายมาเป็นผู้แสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเอง (กรมวิชาการ และคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ, 2543:9) ซึ่งผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนย่อมมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่าผู้เรียนที่ขาดความรับผิดชอบด้านการเรียนแน่นอน กรมสามัญศึกษา (2526:66-92) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบด้านการเรียนว่า หมายถึง การที่ศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียน และส่งงานตรงตามเวลาที่นัดหมาย เมื่อมีปัญหาไม่เข้าใจบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้าซักถามให้เข้าใจ เมื่อทำแบบฝึกหัดผิดก็ยอมรับว่าทำผิดแล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง มีผลการเรียนผ่านในทุกภาคเรียน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนใช้ประกอบการวางนโยบาย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง เพื่อให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่สอง (ระดับป.4-ป.6) โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 175 คน เป็นนักเรียนชาย 95 คน และเป็นนักเรียนหญิง 80 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่สอง (ระดับป.4-ป.6) โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 175 คน เป็นนักเรียนชาย 95 คน และเป็นนักเรียนหญิง 80 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 ระดับชั้นเรียน
- 1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.1.4 บุคลิกภาพ
- 1.1.5 นิสัยทางการเรียน
- 1.1.6 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

- 1.2.1 การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง
- 1.2.2 ความคาดหวังของผู้ปกครอง

1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

- 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพ
- 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรับผิดชอบด้านการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึง การที่นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนด้วยความละเอียดรอบคอบ การเข้าห้องเรียนตรงเวลา การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด และพยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้น เพื่อให้ประสบความสำเร็จด้านการเรียน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

2.1.1 เพศ ได้แก่ ชายหรือหญิง

2.1.2 ระดับชั้นเรียน ได้แก่

2.1.2.1 ประถมศึกษาปีที่ 4

2.1.2.2 ประถมศึกษาปีที่ 5

2.1.2.3 ประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนหรือประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งวัดจากผลการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยของปีการศึกษาที่ผ่านมา

2.1.4 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนซึ่งแสดงออกมาให้ลักษณะของพฤติกรรม ที่สนองตอบสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวัน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) โดยแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

2.1.4.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค มีความก้าวร้าว โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบผลสำเร็จ และสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย มีความมานะพยายาม และกระตือรือร้น

2.1.4.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี เป็นลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่หวังผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ อดทนและรอคอยได้

2.1.5 นิสัยการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพอใจในการเรียน ได้แก่ การตั้งใจเรียน การแบ่งเวลาเรียน การทำการบ้าน การทบทวนและวางแผนในการเรียน

2.1.6 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความต้องการหรือความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จด้านการเรียน มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ และพยายามที่จะผลักดันให้มีผลการเรียนดีขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่คาดหวังไว้

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

2.2.1 การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองติดตาม ดูแล เป็นกำลังใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน จัดหาอุปกรณ์การเรียน และหนังสือที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมในการเรียน สอนให้นักเรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง ให้เด็กได้ทำ กิจกรรมที่ตนสนใจ ตลอดจนถึงการจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้น่าอยู่

2.2.2 ความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับความคิด และการกระทำของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน โดยต้องการให้นักเรียนตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน มีความรับผิดชอบด้านการเรียนและการทำงาน มีผลการเรียนดี สามารถสอบเข้าเรียนในสถาบันที่มีชื่อเสียง ต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และประสบความสำเร็จในด้านการเรียน

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพ หมายถึง ลักษณะการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ได้แก่

2.3.1.1 สถานที่เรียน ได้แก่ ความสะอาดของอาคารเรียนและบริเวณโรงเรียน สภาพห้องเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อย มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไป ไม่มีเสียงรบกวน โต๊ะเก้าอี้มีจำนวนเพียงพอ ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

2.3.1.2 สื่อและอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ ความพร้อมของสื่อ และอุปกรณ์การเรียน ความทันสมัย มีคุณภาพในการใช้งานที่ดี และมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน และพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครูทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

2.3.2.1 พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความสนใจและเอาใจใส่นักเรียน การสร้างความสัมพันธ์อันดีที่ทำให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นกันเองกับครู การให้คำปรึกษาแนะนำในด้านการเรียนและด้านครอบครัว

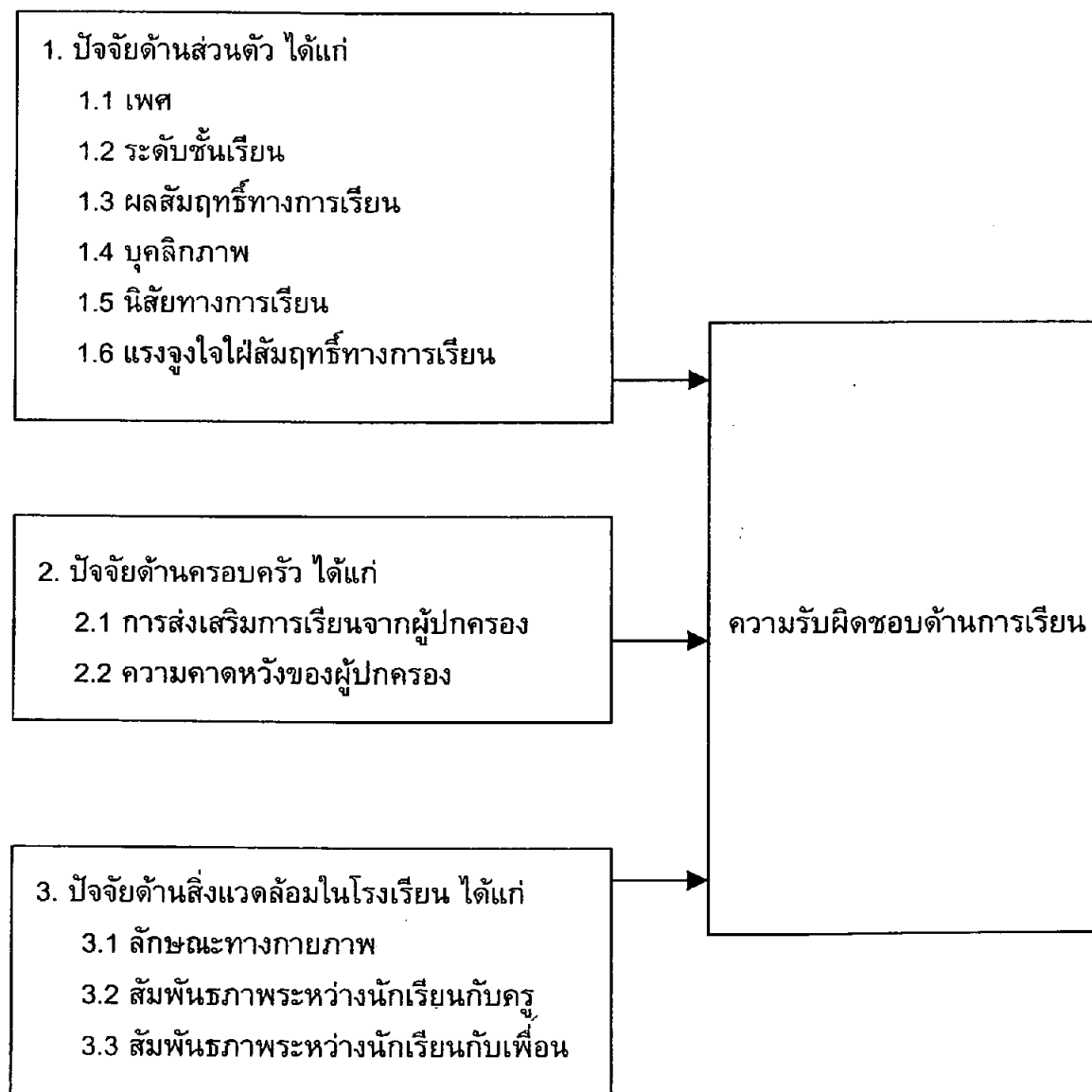
2.3.2.2 พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครูทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การเคารพเชื่อฟังครูผู้สอน การตั้งใจเรียน การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู การซักถามและการปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว

2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ ความใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความห่วงใยและไว้วางใจซึ่งกันและกัน และการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคี

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สองโรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน.

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.1.1 ความหมายของความรับผิดชอบ

✕ ฟังก์ และแวกเนลล์ (Funk and Wagnall. 1961 : 1073) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกถึงความรับผิดชอบในการกระทำของตน มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้สามารถจัดการและทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสามารถสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลง ที่ตั้งไว้ตามอุดมคติ กฎของศีลธรรมและหลักธรรมอีกด้วย

✕ แคทเทล (Cattell. 1963 : 145) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีความสามารถในการความรับผิดชอบไว้ว่า คือ บุคคลที่รับผิดชอบในหน้าที่ มีความบากบั่นพากเพียร ถือศักดิ์ศรี ยึดมั่น

ในกฎเกณฑ์ ลักษณะของคนที่ไม่มีความรับผิดชอบ คือคนที่ถือความสะดวกเป็นเกณฑ์ หลีกเลียงข้อบังคับ

ดิกคินสัน (Dickinson. 1987 : 9 – 11) กล่าวว่า ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนสามารถตัดสินใจในกระบวนการเรียนของตนเองได้ เช่น การตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกและการใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียน การแบ่งเวลาการเรียน การประเมินผลการเรียน การเลือกทำกิจกรรม การเลือกพบบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ การเข้าร่วมกลุ่ม เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการตัดสินใจในพฤติกรรมดังกล่าวเป็นบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2514 : 77) กล่าวถึง บุคคลที่มีความรับผิดชอบไว้ว่าความรับผิดชอบจะต้องประกอบด้วยความขยันหมั่นเพียร ความละเอียดรอบคอบ ความสามารถและความรอบรู้ ความเอาใจใส่และความฝึกฝนแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ละเมียด ลิมอักษร (2517 : 8) ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและขยันหมั่นเพียร ชันแข็ง เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ถือเอาความชอบใจหรืออารมณ์เป็นใหญ่ ใ้ความพยายามแก้อุปสรรคต่างๆ ความรับผิดชอบจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติงาน

ชานาญ นิสารัตน์ (2524 : 53) ได้ให้ความหมายความรับผิดชอบว่า หมายถึง การยอมรับรู้และสำนึกในการกระทำของตน ยอมรับผลแห่งการกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าจะเป็นกระทำผิดหรือถูก ไม่บิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดีขึ้น ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติสอดคล้องกับกฎจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับควบคุมอย่างเข้มงวดจากผู้อื่น

จรรยา สุภาพ (2525 : 84) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับรู้และสำนึกในการกระทำของตน ยอมรับผลแห่งการกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าจะเป็นกระทำผิดหรือถูก ไม่บิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ความรู้สึกรับผิดชอบนี้เป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติตามหน้าที่ของตน โดยไม่ต้องมีการบังคับ เข้มงวดจากบุคคลอื่น

สำนักงานคณะกรรมการการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2525 : 32 – 95) ให้ความหมายความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนว่า หมายถึง การตั้งใจศึกษาเล่าเรียนด้วยความขยันหมั่นเพียร ละเอียดรอบคอบ อุตุน ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย โดยมีลักษณะพฤติกรรมดังนี้ การตั้งใจเรียน เข้าห้องเรียนตรงเวลา เข้าห้องเรียนทุกชั่วโมง ส่งงานอาจารย์ทันตามกำหนด ผลการเรียนสม่ำเสมอทุกภาคการศึกษา ผลการเรียนดีขึ้นทุกภาคการศึกษา ไม่เคยทุจริตในการสอบ ร่วมกิจกรรมการเรียนทุกชั่วโมง รู้สึกอยากเรียน และตรวจทานงานที่ทำเสร็จแล้ว

กรมสามัญศึกษา (2526 : 68 – 92) ให้ความหมายความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ว่าหมายถึง การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายด้วยความขยันหมั่นเพียร อุตุน เข้าห้องเรียนและส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่นัดหมาย

เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ชักถามอาจารย์ให้เข้าใจ เมื่อทำแบบฝึกหัดผิดก็ยอมรับว่าทำผิด แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน

สุพัตรา สุภาพ (2531 : 9) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การรู้จักหน้าที่ ที่ตนเองจะต้องกระทำต้องปฏิบัติ ไม่คำนึงถึงสิทธิเพียงอย่างเดียว เช่น เป็นนักเรียนมีสิทธิที่จะมาเรียนหนังสือ ความรับผิดชอบของการเป็นนักเรียน คือ ต้องมาเรียนหนังสือสม่ำเสมอ ไม่หนีเรียน ความรับผิดชอบจึงเป็นการกระทำที่พึงกระทำหรือควรกระทำตามสถานภาพของบุคคล

อรทัย โสภา (2533 : 40) กล่าวถึงความรับผิดชอบว่า หมายถึง การที่บุคคลมีความสนใจ มีความตั้งใจและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ปฏิบัติงานด้วยความพากเพียรและละเอียดรอบคอบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับผลในสิ่งที่กระทำลงไป ทั้งในด้านผลดีหรือผลเสียด้วยความเต็มใจ ติดตามผลงานที่ทำลงไปแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขไม่ปิด ความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและตรงต่อเวลา

จุรีรัตน์ นันทัยทวีกุล (2538 : 24) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะการตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความขยันหมั่นเพียรอดทน เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสีย และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

✕ จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึง การที่นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ มีความขยันหมั่นเพียรอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค รู้จักวางแผนการทำงาน และแบ่งเวลาในการเรียน มีความละเอียดรอบคอบ การเข้าห้องเรียนตรงเวลา การปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด และพยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้น

1.1.2 ประเภทของความรับผิดชอบ

กรมสามัญศึกษา (2526 : 68 – 92) จำแนกความรับผิดชอบได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหมาย ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนและส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่นัดหมาย เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ชักถามอาจารย์ให้เข้าใจ เมื่อทำแบบฝึกหัดผิดก็ยอมรับว่าทำผิด แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน

2. ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา รักษาผลประโยชน์ เกียรติยศ ชื่อเสียงของสถานศึกษา ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา ไม่ขีดเขียนโต๊ะเรียน ผนังห้องเรียน ห้องน้ำ แต่งเครื่องแบบนักเรียน

เรียนร้อย ไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น คอยตักเตือนเพื่อนนักเรียนที่จะหลงผิด อันจะทำให้โรงเรียนเสียชื่อเสียง เมื่อโรงเรียนต้องการความร่วมมือหรือความช่วยเหลือก็เต็มใจให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนตามความสนใจและความสามารถของตน เพื่อสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน เช่น เป็นนักกีฬา นักแต่งคำขวัญเรียงความ และอื่นๆ

3. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนมีความตั้งใจช่วยเหลืองานต่างๆ ภายในบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน และรู้จักแสดงความคิดเห็น และปฏิบัติตนเพื่อความสุข และชื่อเสียงของครอบครัว ช่วยแก้ปัญหาการที่สมาชิกภายในครอบครัวไม่เข้าใจกัน เมื่อมีปัญหาที่ปรึกษาและให้พ่อแม่ทราบปัญหาของตนทุกเรื่อง ช่วยครอบครัวประหยัดไฟฟ้า น้ำ อาหาร สิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้าน

4. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและสังคม บำเพ็ญประโยชน์และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนอย่างเต็มความสามารถ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม ให้ความรู้ ความสนุกเพลิดเพลินแก่ประชาชนตามความสามารถของตน ช่วยคิดและแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม เช่น ความสกปรก การรักษาสาธารณสุขสมบัติ การเสียภาษี และการรับบริการจากสถานบริการต่างๆ ของรัฐ

1.1.3 ความสำคัญของความรับผิดชอบ

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2514 : 55 -57) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองที่สำคัญยิ่ง เป็นปัจจัยอันสำคัญที่จะช่วยให้สังคมมีระเบียบและสงบสุข การที่สังคมขาดความสงบสุข กล่าวได้ว่า เกิดจากบุคคลกลุ่มหนึ่งขาดคุณสมบัติ 5 ประการ คือ ความรับผิดชอบ ความสม่ำเสมอ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ และความพยายามพึ่งตนเอง

จรรยา สุวรรณทัตและดวงเดือน พันธุมนาวิน (2521 : 28) กล่าวว่าไว้ว่า ความรู้สึกรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองดีที่สำคัญอย่างหนึ่งนอกจากความมีวินัยทางสังคม ความเอื้อเฟื้อ และมาตรฐานและกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมายบ้านเมือง รวมถึงลักษณะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เนื่องจากความรู้สึกรับผิดชอบนี้เป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้ปฏิบัติตามระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตนและมีความซื่อสัตย์สุจริต คนที่มีความรับผิดชอบนี้เป็นลักษณะที่จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สงบสุข นอกจากนั้นความรับผิดชอบยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการพัฒนาประเทศด้วย

กรมการศาสนา (กรมการศาสนา. 2525 : 2) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะของคนไทยอย่างหนึ่งที่ต้องปลูกฝังให้กับคนไทยนอกจากความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน ประหยัด เสียสละ ฯลฯ การปลูกฝังให้คนไทยมีสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความ เป็นพลเมืองที่ดี เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สังคมเป็นระเบียบและสงบสุข

อนุวัติ คุณแก้ว (2538 : 52) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นลักษณะหนึ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้หน้าที่หรืองานที่มอบหมายให้รับผิดชอบประสบความสำเร็จและเสร็จตามเวลาที่กำหนด ซึ่งมีผลทำให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ดังนั้นหลักสูตรในปัจจุบันจึงกำหนดให้มีการปลูกฝังและพัฒนาให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของความรับผิดชอบ สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นต้องปลูกฝังหรือเสริมสร้างให้กับนักเรียน ทั้งนี้เพราะบุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความเพียรพยายาม อดทน และตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อเกิดความก้าวหน้าต่อตนเองและสังคม

1.1.4 ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ

บราวเน และคอห์น (Brouwne and Cohn, 1968 : 58) ได้สรุปองค์ประกอบของความรับผิดชอบไว้ว่า ผู้มีความรับผิดชอบต้องเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ มีความคิดริเริ่ม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ตั้งใจทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาที่จะทำให้ดีกว่าเดิมสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริต และตรงต่อเวลา

อภิสิทธิ์ วรษา (2517 : 6-27) กล่าวว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง จะต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความบากบั่นพากเพียร ถือศักดิ์ศรี ยึดมั่นในเกณฑ์ ส่วนบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่ำนั้น จะถือเอาความสะดวกเป็นเกณฑ์ มักหลีกเลี่ยงกฎข้อบังคับ ลักษณะพฤติกรรมของผู้มีความรับผิดชอบ มีดังนี้คือ ตรงต่อเวลา พยายามทำงานให้เสร็จ ติดตามผลงานเสมอ ยอมรับความผิดพลาด รักษาชื่อเสียงของตนเอง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ รักษาคำพูด ตั้งใจทำงาน พิถีพิถันชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความอดทนและอดกลั้น พยายามทำงานให้ดี มีการวางแผนในการทำงาน รู้จักตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงาน เต็มใจทำงาน ขยันขันแข็ง มีความเสมอต้นเสมอปลาย ทำงานเพื่องาน เชื่อมั่นในตนเอง ชอบแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติตามหน้าที่โดยเคร่งครัด กล้าเสี่ยงต่อการทำงาน ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ยึดถือกฎเกณฑ์ ประหยัด มีความคิดริเริ่ม ไว้วางใจได้ ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ รู้จักหน้าที่และการกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี มีความซื่อสัตย์ เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ มีวินัยในตนเอง มีความละเอียดรอบคอบ มีอารมณ์หนักแน่นเมื่อเผชิญอุปสรรค ยอมรับผลการกระทำของตน ปรับปรุงงานในหน้าที่ที่มีต่อตนเองและที่มีต่อสังคมให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

จूरรัตน์ นันทยทวิกุล (2538 : 4-5) สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบไว้ดังนี้

1. มีความเอาใจใส่ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจจริง โดยมุ่งมั่นที่จะผลักดันให้ประกอบกิจกรรมด้วยความสนใจ เต็มใจทำอย่างสม่ำเสมอ มีจุดหมายปลายทาง มีใจจดจ่อ มีสมาธิเพื่อให้งานในหน้าที่ของตนหรืองานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ

เรียบร้อย ติดตามงาน ไม่สะเลยทอดทิ้ง หรือหลีกเลี่ยง และหาทางป้องกันไม่ให้เกิดความบกพร่อง เสื่อมเสียในงานที่ตนรับผิดชอบอยู่

2. มีความละเอียดรอบคอบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงการรู้จัก ใคร่ครวญในงานที่ทำ เพื่อให้ถูกต้องและสมบูรณ์ รู้จักคิดก่อนทำว่างานนั้นจะมีผลดีผลเสียอย่างไรบ้าง วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น และหาทางป้องกันไว้ล่วงหน้า และเมื่อทำงานเสร็จแล้วต้องตรวจทานดูว่าถูกต้องเรียบร้อยดีหรือยัง

3. มีความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความพยายามอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในงานที่ทำ และทำด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง ไม่ชอบอยู่เฉยหรือว่างงาน ริเริ่มงาน แสวงหางานใหม่ๆ อยู่เสมอ

4. มีความอดทน หมายถึง ความสามารถของร่างกาย ความคิด และจิตใจที่จะทนต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้นานๆ จนทำให้สำเร็จได้โดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคใดๆ มีร่างกายแข็งแรง มีจิตใจเข้มแข็ง ควบคุมตนเองได้ดีเมื่อเกิดความเหนื่อยอ่อนหรือเกียจคร้าน

5. มีความตรงต่อเวลา

6. การยอมรับผลการกระทำของตนเอง หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงการยอมรับในสิ่งที่ตนได้กระทำลงไป ไม่ว่าผลของงานนั้นจะออกมาดีหรือไม่ก็ตาม

7. การปรับปรุงงานของตนให้ดียิ่งขึ้น หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงการติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว ถ้าไม่ดีก็ต้องพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

นภดล ภวนะวิเชียร (2540 : 70 – 71) กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมหลักที่แสดงถึงความรับผิดชอบว่าประกอบด้วยพฤติกรรมหลัก 5 ประการ คือ

1. ตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่ ประกอบด้วยพฤติกรรมต่างๆ คือ
 - 1.1 รับผิดชอบต่อสิ่งที่กระทำ
 - 1.2 ยอมรับว่าหน้าที่เป็นสิ่งที่ตนต้องทำ
 - 1.3 รู้สึกชอบต่อการกระทำหน้าที่
 - 1.4 รู้สึกว่าหน้าที่ของตนเป็นสิ่งสำคัญ
2. ทำหน้าที่ด้วยความเต็มใจโดยไม่ต้องมีการบังคับ มีพฤติกรรมดังนี้ คือ
 - 2.1 สมัยครใจทำหน้าที่
 - 2.2 ควบคุมตนเองได้
3. ทำหน้าที่ด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ พฤติกรรมส่วนนี้มีพฤติกรรมเสริม คือ
 - 3.1 วางแผนในการทำหน้าที่ของตน
 - 3.2 มีระเบียบวินัย
 - 3.3 มีความซื่อสัตย์
 - 3.4 มีความละเอียดรอบคอบ
 - 3.5 มีสติ

4. ทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องจนงานเสร็จ พฤติกรรมส่วนนี้มีพฤติกรรมเสริม คือ
 - 4.1 มีความอดทน
 - 4.2 มีความเพียร
 - 4.3 มีการเตรียมการและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น
 - 4.4 มีมนุษยสัมพันธ์
 - 4.5 รักษาสุขภาพให้แข็งแรง
5. ยอมรับผลการกระทำของตน ประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้
 - 5.1 ติดตามผลการกระทำของตน
 - 5.2 มีเหตุผล
 - 5.3 ปรับปรุงการกระทำของตน

จากเอกสารที่ดังกล่าว สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน มีความเพียรพยายาม อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความปรารถนาที่จะทำงานให้ดีขึ้น มีการวางแผนในการทำงาน มีความละเอียดรอบคอบ รู้จักตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงาน และสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

โจโจ

1.1.5 การปลูกฝังความรับผิดชอบ

มิตตัน และแฮริส (Mittion and Harris. 1962 : 407 – 416) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการฝึกความรับผิดชอบ ดังนี้

1. การฝึกความรับผิดชอบ ควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก
2. เด็กทุกคนควรได้รับการฝึกความรับผิดชอบ โดยการปฏิบัติจริงให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการทำงาน
3. การจัดประสบการณ์ให้เด็กรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ควรให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล
4. ควรให้เด็กทราบว่าผู้ใหญ่หวังอะไรจากเขา
5. ในการฝึกความรับผิดชอบนั้น ผู้ใหญ่ต้องรู้จักยืดหยุ่นไม่ควรเร่งรัดเด็กจนเกินไป
6. ต้องระลึกไว้เสมอว่า ในการทำงานนั้นเด็กต้องการคำแนะนำจากผู้ใหญ่
7. เด็กต้องการความไว้วางใจจากผู้ใหญ่ ดังนั้นเมื่อมอบหมายงานให้ทำแล้ว ก็ควรเปิดโอกาสให้เขาได้รับผิดชอบอย่างเต็มที่
8. ทศนคติและพฤติกรรมความรับผิดชอบของผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบของเด็ก
9. ไม่ควรให้เด็กรับผิดชอบเกินความสามารถ

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1967 : 224) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกิดจากการ

ฝึกรบมตั้งแต่วัยเด็ก คุณลักษณะนี้จะพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ จากวัยเด็กไปสู่วัยรุ่น และจากวัยรุ่นจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ ในระยะแรกของชีวิต เด็กยังช่วยตัวเองไม่ได้ ต้องอาศัยผู้อื่นตลอดเวลาแต่เมื่อโตขึ้นจะมีความสามารถด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น และช่วยตัวเองได้มากขึ้นทีละน้อย จะค่อยๆ เรียนรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การพัฒนาความรับผิดชอบให้กับเด็กควรจะเริ่มอย่างค่อยเป็นค่อยไป เริ่มด้วยการให้ทำงานที่ง่ายๆ ก่อน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีประสบการณ์ในการทำงานด้วยตนเอง

กึ่งแก้ว อัทธการ (2524 : 15 - 19) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกิดจากการฝึกรบม ตั้งแต่วัยเด็กและจะพัฒนาไปเรื่อยๆ จากวัยรุ่นจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ จึงต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็ก แนะนำส่งเสริมเขาทำในสิ่งที่ถูกที่ควรให้เขาได้รู้จักแก้ปัญหา และค่อยๆ ปลูกฝังความรับผิดชอบให้แก่เขา เพราะนอกเหนือจากการมีวินัย และความรับผิดชอบตามธรรมชาติ อันอาจเกิดขึ้นได้เองแล้ว เด็กก็ยังเรียนรู้วินัยและความรับผิดชอบจากวัฒนธรรม โดยอาศัยการสั่งสอน ฝึกฝนจากบุคคลที่แวดล้อม ลักษณะเช่นนี้เป็นลักษณะของธรรมชาติการอยู่ร่วมกันในสังคม

ประเทิน มหาพันธ์ (2536 : 7 , 29 - 36) กล่าวว่า การสอนเด็กให้มีความรับผิดชอบนั้น ไม่มีเวลาใดที่จัดว่าเร็วเกินไป แม้ว่าเด็กจะอยู่ในวัยทารก พ่อแม่ก็สามารถสอนให้เด็กรับผิดชอบได้ การสอนนั้นผู้ใหญ่จะสอนได้ดีก็ต่อเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย หรือผู้ใหญ่พยายามสร้างสถานการณ์ขึ้นในตอนต้นๆ ของชีวิตเด็ก ความรับผิดชอบที่เด็กพึงมีจะต้องควบคู่ไปกับการเล่นเสมอ ทั้งนี้เพราะเหตุว่า การเล่นเป็นชีวิตจิตใจของเด็ก เป็นสิ่งที่เด็กพึงพอใจ แต่การงานและความรับผิดชอบเป็นความไม่สบายใจ เป็นความเบื่อหน่าย ยากลำบาก แต่อย่างไรก็ตาม งานเป็นสิ่งที่สร้างความรับผิดชอบให้แก่เด็ก เด็กจะมีความรับผิดชอบได้ดีเมื่อมีงานหรือ มีกิจกรรมให้ทำแม้ว่าเด็กจะพอใจในการเล่น ถ้าสามารถเปลี่ยนการเล่นของเด็กให้เป็นงาน หรือให้เด็กทำงานด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินเหมือนกับการเล่นได้ ก็จะเป็นการดีที่เด็กสามารถทำงานได้ ความรับผิดชอบก็จะเกิดขึ้น การเล่นจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเตรียมตัวเด็กให้มีความรับผิดชอบ เด็กจะเรียนรู้ในการรับผิดชอบ ถ้าหากว่ามีความพร้อมหรือมีสถานการณ์ดังต่อไปนี้

1. เด็กๆ รู้จักตัดสินใจ การตัดสินใจที่ถูกต้องของเด็กได้รับความสนใจจากพ่อแม่ และเสริมแรงด้วยการให้รางวัลตามความเหมาะสม
2. พ่อแม่ และครู จะต้องสร้างสถานการณ์หรือเปิดโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจอยู่เสมอ ผู้ใหญ่จะต้องสร้างบรรยากาศให้เด็กมีความรับผิดชอบ ละเว้นการตำหนิตყเตียน
3. พ่อแม่ และครู จะต้องหลีกเลี่ยงการตัดสินใจแทนเด็กในสิ่งที่เด็กสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง เพราะว่าการที่ผู้ใหญ่ตัดสินใจแทนเด็ก เป็นการนำไปสู่การไม่รู้จักรับผิดชอบของเด็ก

เด็กที่มีความรับผิดชอบจะรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จ และความสำเร็จจะเป็นรางวัลกระตุ้นให้ปฏิบัติต่อไป ส่วนเด็กที่ขาดความรับผิดชอบเมื่อผลเสียเกิดขึ้น ผลเสียนั้นจะเป็นการลงโทษและเป็นคำติเตียน เป็นการบั่นทอนกำลังใจของเด็กเป็นผลทำให้การนับถือตนเองของ

เด็กกลดลง เด็กจะไม่เชื่อมั่นในการกระทำของตนเองและการกระทำที่ผู้อื่นปฏิบัติต่อตน ยิ่งไปกว่านั้น เด็กจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเองและต่อชีวิต ดังนั้นการปลูกฝังความรับผิดชอบให้แก่เด็กต้อง สร้างบรรยากาศของการให้รางวัล เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม หากเด็กไม่ได้รับรางวัล หรือคำชมเชยจากพฤติกรรมที่เขาแสดงออก ก็เป็นการยากที่จะทำให้เด็กมีความรับผิดชอบได้ ดังนั้น ในการสอนเด็กให้มีความรับผิดชอบจึงต้องคำนึงถึงการเสริมแรงด้วย เช่น การให้รางวัล คำชมเชย การแสดงความยินดี เป็นต้น

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การปลูกฝังความรับผิดชอบให้เด็กเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเสริมสร้างตั้งแต่วัยเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน โดยเริ่มให้ทำงานง่ายๆ ที่เหมาะสมกับวัย และความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อมอบหมายให้ทำแล้ว ก็ควรให้เด็กได้รับผิดชอบอย่างเต็มที่ เพื่อให้มีประสบการณ์ในการทำงานด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตนเองให้มีความรับผิดชอบทั้งในการเรียนและการทำงาน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ซุนนิค (Zunick. 1963 : 497) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการด้านความรู้สึก รับผิดชอบของเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมต่ำและฐานะทางสังคมปานกลางเพื่อต้องการ ทราบว่าการรับรู้ของเด็กในด้านความรับผิดชอบนั้น แปรตามระดับชั้นทางสังคมหรือไม่ พบว่า เด็กที่ มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง มีความรู้สึกด้านความรับผิดชอบได้เร็วกว่าเด็กที่มาจาก ครอบครัวที่มีฐานะต่ำ

เพค และฮาร์วิงเฮริสท์ (Peck and Harvighurst. 1963 : 12) ได้ทำการวิจัยพบ ว่า เด็กที่มาจากครอบครัวประชาธิปไตยจะมีความเป็นอิสระในตนเอง และมีความรับผิดชอบสูงกว่า เด็กที่มาจากครอบครัวแบบอัตตาธิปไตย

สมาร์ท(Smart.1967 : 536 – 537)ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กและสัมพันธภาพ ที่มีต่อครอบครัว พบว่า ความรับผิดชอบจะเริ่มต้นในวัยเด็กและพัฒนาไปสู่วัยรุ่นและผู้ใหญ่ ซึ่ง ความรับผิดชอบของเด็กมีความสัมพันธ์กับการที่ได้ใกล้ชิดพ่อแม่ และได้รับการยอมรับจากพ่อแม่ ในทางตรงข้าม เด็กที่ถูกพ่อแม่ห้ามปรามหรือเฉยเมย จะมีความรับผิดชอบน้อย และความสัมพันธ์ ระหว่างพ่อแม่กับเด็กนั้นมีมากเท่าใด ก็จะทำให้เด็กมีความรับผิดชอบมากขึ้นเท่านั้น และยังพบว่า เด็กหญิงมีความรับผิดชอบสูงกว่าเด็กชาย

เบคอน (Bacon. 1989 :1289 –A) ศึกษาพบว่า นักเรียนจะแสดงความรับผิดชอบ ในการเรียนด้วยคุณลักษณะ 6 ประการ คือ 1) การทำกิจกรรมการเรียน 2) การเชื่อฟังครู 3) การตั้งใจเรียน 4) การเรียนหรือการศึกษาค้นคว้า 5) การพยายามเรียน 6) การทำงานที่ได้ รับมอบหมายหรือที่เลือกกระทำ

เลวิน ลิปปิท และไวท์ (ก๊อ สวัสดิ์พาณิชย์. 2522 : 176 – 181 : Lewin.

Lippit and White.n.d.) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้น ทำให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ รู้จักให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยนั้น ทำให้เด็กไม่มีความรับผิดชอบ ไร้ความสนใจไม่ได้

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมคิด ไชยยันบุรณ์ (2510 ; 26 – 27) ได้วิจัยเพื่อศึกษาบุคลิกภาพบางด้านของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้แบบสอบถาม High School Personality Questionnaire แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง จำนวน 26 คน เป็นชาย 16 คน หญิง 10 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสามารถในการรับผิดชอบ และมีความสามารถการบังคับตนเองมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
2. นักเรียนชายที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสามารถในการรับผิดชอบ และมีความสามารถในการบังคับตนเองมากกว่า แต่มีการแสดงออกทางอารมณ์น้อยกว่านักเรียนชายที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
3. นักเรียนชายที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความสามารถในการบังคับตนเองมากกว่านักเรียนหญิงที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
4. นักเรียนชายที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ สภาพจิตใจอ่อนกว่านักเรียนหญิงที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ และนักเรียนหญิงในกลุ่มนี้แสดงลักษณะความเป็นตัวของตัวเองได้ดีกว่านักเรียนชาย

กษิมา วิริยะ (2526 : 115 –118) ศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 8 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบอยู่ในระดับที่พึงประสงค์แต่มีบางความคิดรวบยอดที่อยู่ในระดับไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การใช้ความรู้ความสามารถของตนในด้านการศึกษาการทำงานโดยไม่เลื่องงาน และไม่ดูถูกงานที่สุจริต การตรงต่อเวลาในการนัดหมาย และ การยอมรับผิดในการกระทำของตนในงานที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนชายและหญิงมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับเศรษฐกิจสังคมแตกต่างกัน มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน

นักเรียนชายและหญิง และสภาพเศรษฐกิจสังคมของผู้ปกครองไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบ

พรชัย รอดสมจิตร (2527 : 67 – 68) ได้ศึกษาความสำคัญในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ และที่อยู่ในครอบครัวปกติในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา อายุ 6 – 12 ปีที่อยู่ในครอบครัวปกติในกรุงเทพมหานคร กับเด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ จำนวน 450 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวปกติ มีความสำคัญในความรับผิดชอบต่อตนเองในเรื่องการเรียน มีความอดสาเห ขยันหมั่นเพียร เคารพเชื่อฟังครู และอดทนต่ออุปสรรคสูงกว่าเด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวปกติ มีความสำคัญในความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคมสูงขึ้นตามระดับอายุ 6-12 ปี

วิวัฒน์ รักษาเคน (2531 : 79 – 81) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสำคัญในความรับผิดชอบและความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสำคัญในความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการแก้ปัญหานักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยว่านักเรียนหญิงมีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนชาย

นภดล ภาณุวีเชียร (2540 : ง) ศึกษาค่านิยมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการสร้างเสริมด้วยกระบวนการที่พัฒนาตามแนวคิดของไอเซ็นและแรทส์ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการเสริมสร้างค่านิยมที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปสร้างเสริมค่านิยมเป้าหมายให้แก่นักเรียนได้ โดยพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามกระบวนการที่พัฒนาขึ้น มีพัฒนาการในค่านิยมด้านความรับผิดชอบมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วม กิจกรรมดังกล่าวทั้งในด้านความรู้ ความรู้สึกที่ดี และพฤติกรรมที่แสดงถึงค่านิยมนั้น

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ ส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียนทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี จะมีความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน และพยายามศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กูด และคนอื่น ๆ (Good and others. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่าหมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่วความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

ไพศาล หวังพานิช (2523 : 137) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม หรือจากการสอน จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด

อัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม (2530 : 10) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) เช่น จากการสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ที่โรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Tests) จะพบว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน เนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลาย ๆ ด้าน จึงย่อมดีกว่าการแสดงความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียนจากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไปไปเพียงครั้งเดียว

พีระยุทธ สันตะวัน (2533 : 36) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จ ความสมหวังในด้านการเรียน ที่รวมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะทางด้านวิชาการของแต่ละบุคคล ที่ประเมินได้จากแบบทดสอบ หรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และผลของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น จะทำให้แยกกลุ่มของนักเรียนที่ถูกประเมินออกเป็นระดับต่าง ๆ เช่น สูง กลาง และต่ำ เป็นต้น

จิราภรณ์ เมืองพรวน (2538 : 24) ได้กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่างๆ ของสมองที่พัฒนาขึ้นหลังจากการเรียนวิชาต่างๆ โดยพิจารณาจากคะแนนสอบหรือผลงานที่ครูมอบหมายให้ หรือจากทั้งสองอย่าง

มาริษา นาคทับที (2541 : 28) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนๆได้รับหลังจากเรียนรูวิชานั้นๆแล้ว ซึ่งจะทราบว่ามึปริมาณมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้สามารถแยกกลุ่มของ นักเรียนออกเป็นระดับต่างๆ เช่น สูง กลาง ต่ำ เป็นต้น

2.1.1.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บลูม (Bloom. 1976 : 139) กล่าวว่าสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ ของผู้เรียนที่มีมาก่อน
 2. คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน เกิดความอยากเรียนรูในสิ่งใหม่ๆ ได้แก่ ความสนใจในวิชาที่เรียน ทศนคติต่อเนื้อหาวิชาและสถาบัน การยอมรับความสามารถของตัวเอง เป็นต้น
 3. คุณภาพการเรียนการสอน (Quality of Instruction) หมายถึง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่นักเรียนจะได้รับ ได้แก่ คำแนะนำการปฏิบัติและแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน
- สุภาพรรณ โคตรจรัส (2527 : 260) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ประกอบด้วย
 - 1.1 องค์ประกอบด้านปัญญา ได้แก่ เชวณปัญญา ความถนัด ความรู้พื้นฐาน หรือความรู้เดิมของผู้เรียน
 - 1.2 องค์ประกอบด้านอารมณ์ ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ความสนใจ ทศนคติ นิสัยในการเรียน ความนึกคิดเกี่ยวกับตน การปรับตัวและลักษณะทางบุคลิกภาพอื่นๆ
 2. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ วัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม สิ่งแวดล้อมทางครอบครัว ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ที่อยู่อาศัย ความคาดหวังของบิดามารดา บรรยาการของที่เรียน รวมทั้งหลักสูตรและคุณภาพการสอน
- จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาของผู้เรียน สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมในครอบครัว

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ริงเนสส์ (Ringness.1968 : 141) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตภายในโรงเรียนกับนักเรียนเกรดเก้า พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทั้งด้านครอบครัวและในโรงเรียน นอกจากนี้มีพฤติกรรม ดื้อ ขัดขืน มีความพลุ่งพล่านทางอารมณ์ และมีอาการทางโรคประสาทมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ เข้าสังคมได้ดี และมีความอดทนทางด้านอารมณ์และจิตใจ

โอนาดา (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 19 : อ้างอิงมาจาก Onada.1975 : 7726- A) ศึกษาพบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตนเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

2.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สืบศักดิ์ สาร (2521 : 42 – 44) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่มีความรับผิดชอบต่างกัน โดยการเรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเอง และจากการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความรับผิดชอบสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองอย่างมาก ก็คือ ความรับผิดชอบของผู้เรียน

สมโชค พูลนวม (2533 : 22 – 45) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบและความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกตามเพศแล้ว นักเรียนหญิงมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ เข้าสังคมได้ดี และควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มักเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับคนอื่น วิตกกังวล สับสน วุ่นวายใจ

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.2.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

ออลพอร์ท (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 11 – 15 ; อ้างอิงมาจาก Allport. 1967) ได้อธิบายว่า บุคลิกภาพ เป็นระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจบุคคล และเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด

อนาสตาซี (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 11 – 15; อ้างอิงมาจาก Anastasi. 1968) กล่าวว่าบุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมเดียวกันแต่อยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกันอาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพต่างกันได้หรือแม้แต่สภาพแวดล้อมและพันธุกรรมเดียวกัน

แมคคอนเนล (MaConnell. 1974 : 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงออก เพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ

มอริส (Morris. 1979 : 628) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ประจำตัวของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด เจตคติ ฯลฯ

กันยา สุวรรณแสง (2531 : 15) ให้ความหมายของบุคลิกภาพ คือ ลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2536 : 5) ให้ความหมาย บุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอก ที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยา มารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่งยืน และส่วนภายในที่มองเห็นได้ยาก เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะทางอารมณ์ ความใฝ่ฝัน ค่านิยม ความสนใจ ปรัชญาชีวิต

จากความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย ที่รวมกันเป็นแบบฉบับของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีเอกลักษณ์ของตนเอง โดยแสดงออกทางด้านภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทาง อันเป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้

2.2.1.2 โครงสร้างของบุคลิกภาพ

เชดคัทดี้ ไชวสินธุ์ (2520 : 4 – 5) กล่าวว่า โครงสร้างของบุคลิกภาพโดยทั่วไปประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ ๆ ดังนี้

1. สติปัญญา หรือ ความสามารถพิเศษ (Intelligence or Ability) เป็นคุณสมบัติทางสมองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลแต่ละคน สามารถทำอะไรได้บ้าง แยกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1.1 ความถนัดทางธรรมชาติ เป็นการปฏิบัติที่แสดงถึงขีดความสามารถของบุคคลที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นอาจเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ หรือ การฝึกทักษะ

1.2 ความสัมฤทธิ์ผล เป็นการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลผู้นั้นได้เรียนรู้อะไรบ้างในการปฏิบัติงาน

2. อารมณ์ (Temperament) เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้สึกของจิตใจ ที่โต้ตอบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ความรู้สึกหงุดหงิด ความรู้สึกมั่นใจ ความรู้สึกกล้าแข็ง เป็นต้น

3. แรงจูงใจ (Drive or Motive) คุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจนี้ กิลฟอร์ด (Guildford) ได้แบ่งไว้ 3 ด้าน คือ

3.1 ด้านความต้องการ (Need) เป็นความปรารถนาอย่างถาวรในสภาวะหรือเงื่อนไขเฉพาะอย่างของบุคคล เช่น ต้องการเป็นจุดเด่น ต้องการเป็นที่ยอมรับต้องการความสะดวกสบาย เป็นต้น

3.2 ด้านความสนใจ (Interest) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะติดตามสิ่งเร้าบางอย่าง เช่น การสนทนา งานฝีมือ เป็นต้น

3.3 ด้านเจตคติ (Attitude) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของเขาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นชัดเจน ในกรณีที่มีเป้าหมาย หรือนโยบายทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เจตคติต่อการรณรงค์ทางวัฒนธรรม การศึกษา การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น ซึ่งเจตคติมักจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการกระทำของบุคคล

4. พฤติกรรม หรือการแสดงออก (Behavior) เป็นการตอบสนองของบุคคลที่มีสิ่งเร้าบางอย่าง ไม่ว่าสิ่งเร้านั้นจะเกิดภายในหรือภายนอกร่างกาย มาจูงใจก่อให้เกิดภาวะที่เตรียมพร้อมเสมอที่จะแสดงพฤติกรรม

สุชา จันทน์เอม (2536 : 88 – 89) ได้สรุปโครงสร้างบุคลิกภาพของมนุษย์ไว้ ดังนี้

1. ลักษณะทางร่างกายและอารมณ์ (Physical and Temperament) เป็น คุณสมบัติทางด้านร่างกาย ความสมบูรณ์ ตลอดจนหน้าตาและยังมีลักษณะด้านอารมณ์ของบุคคล เช่น อารมณ์มั่นคง หรืออ่อนไหว ซึ่งเป็นลักษณะที่มีผลต่อคนอื่นและตัวเอง

2. เชาวน์ปัญญาและความสามารถอื่นๆ เป็นคุณสมบัติที่ทำให้บุคคลแตกต่างกัน ดังนั้นเชาวน์ปัญญาและความสามารถอื่นๆ จึงเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

3. ค่านิยมและความสนใจ เป็นโครงสร้างของบุคลิกภาพ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจ และค่านิยมที่บุคคลนับถือ หรือยึดถือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4. เจตคติทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของมนุษย์ ที่จะทำให้บุคคล มีบุคลิกภาพอย่างไร

5. แรงจูงใจ เป็นตัวส่งเสริมให้บุคคลกระทำการใดด้วยความมุ่งมั่น ซึ่งรวมถึงแรงจูงใจของจิตสำนึก และจิตใต้สำนึก

6. ลักษณะการแสดงออก เป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น บุคลิกภาพเป็นคนสุภาพ ชอบสังคม มีเหตุผล มีวิจารณญาณ เป็นต้น

7. แนวโน้มของความผิดปกติทางจิต เป็นลักษณะที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลมีลักษณะจิตใจอย่างไร ซึ่งจะส่งผลต่อบุคลิกภาพ

2.2.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ฉลอง ภิรมย์รัตน์ (2531 : 29 – 30) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ด้านใหญ่ๆ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านพันธุกรรม เป็นการถ่ายทอดทางยีนส์จากพ่อแม่หรือบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน ได้แก่ ลักษณะทางด้าน รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ อารมณ์ ตลอดจนระบบประสาทและเลือด เป็นลักษณะที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด

2. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นธรรมชาติ และสภาพวัฒนธรรม ประเพณี กฎเกณฑ์ ระเบียบต่างๆ ในสังคมที่บุคคลเกี่ยวข้องอยู่ เป็นผลให้เกิดการเรียนรู้ และปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นๆ ได้แก่ สัมผัสอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร ตลอดจนบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมนี้ มีผลทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคลิกภาพของบุคคลแตกต่างกัน

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า อิทธิพลของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลในการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้มีลักษณะที่แตกต่างกันไป

2.2.1.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

อบรม สนิทบาล (2520 : 152 – 180) ได้กล่าวถึงกลุ่มนักทฤษฎีบุคลิกภาพที่มีแนวคิดแตกต่างกัน ดังนี้

1. กลุ่มนักทฤษฎีที่มีความเชื่อทางด้านพลังแรงขับ (dynamic theory) นักจิตวิทยา กลุ่มนี้มีความเชื่อทางด้านพลังแรงขับ เชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์ มีรากฐานมาจากแรงขับภายในบุคคล ทำให้บุคลิกภาพแตกต่างกัน เพราะแรงผลักดันภายในนั่นเอง บางครั้งเกิดการขัดแย้ง (conflict) ภายในตัวบุคคล ส่วนบุคคลใดจะใช้วิธีการแก้ความขัดแย้งอย่างไร จะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงบุคลิกภาพของเขา นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ เช่น ฟรอยด์ (Freud)

2. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อในการแยกประเภทบุคลิกภาพ (type theory) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า บุคลิกภาพของมนุษย์อาจแยกออกเป็นพวกหรือประเภทนักจิตวิทยา กลุ่มนี้ เช่น จุง (Jung) เชลดตัน (Sheldon) เครชเมอร์ (Kretschmer)

3. กลุ่มทฤษฎีที่เชื่อว่าบุคลิกภาพเกิดจากสังคมและสิ่งแวดล้อม (social determinants) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้เชื่อว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากสิ่งแวดล้อม เช่น บ้าน โรงเรียน ชุมชน มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพโดยตรง นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ เช่น แอดเลอร์ (Adler) ฟรอมม์ (Fromm)

4. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อว่าบุคลิกภาพเป็นส่วนรวมทั้งร่างกายและจิตใจ(organismic theory) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้เชื่อว่า การเข้าใจบุคลิกภาพจะต้องเข้าใจส่วนรวม ไม่สามารถแยกส่วนได้ ที่เน้นมากก็คือ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ (potensial) ที่จะพัฒนาไปได้อย่างดีถ้าหากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ เช่น โรเจอร์ (Rogers) มาสโลว์ (Maslow)

5. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อว่าบุคลิกภาพแบ่งตามลักษณะนิสัย (traits theory) กลุ่มนี้มองบุคลิกภาพในลักษณะนิสัยย่อย ๆ หลายลักษณะรวมกัน โดยยึดลักษณะนิสัยประจำตัวเป็นสำคัญ นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ เช่น ออลพอร์ท (Allport) กิลฟอร์ด (Guildford) แคทเทล (Cattell)

2.2.1.5 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

ไฟด์แมนและโรสแมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 14 : อ้างอิงมาจาก Fireman and Roseman. 1974) ได้กล่าวถึง ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบ บี ว่า บุคลิกภาพแบบ เอ เป็นบุคลิกภาพในราวปี ค.ศ.1960 อันเนื่องมาจากนายแพทย์ไฟด์แมน (Firedman) และนายแพทย์โรสแมน (Roseman) ได้เริ่มสังเกตผู้ป่วยโรคหัวใจว่ามีบุคลิกภาพบางอย่างที่แปลกไปจากผู้ป่วยอื่น ๆ จากการสังเกตบางอย่างในคลินิกโรคหัวใจของเขาพบว่า แก้วอี้ที่ผู้ป่วยโรคหัวใจมานั่งตรงจวนนั้น จะมีรอยลึกเฉพาะตรงขอบแก้วอี้เท่านั้น แสดงว่า คนไข้ส่วนใหญ่ของเขานั่งตรงขอบแก้วอี้ ซึ่งทำให้เขาคิดว่าคนเช่นนี้จะต้องเป็นคนรีบร้อน เพราะคนที่ทำอะไรรีบร้อนรีบเร่งมักจะนั่งตรงขอบแก้วอี้จะได้ลุกขึ้นได้รวดเร็วคล้ายกับเป็นลักษณะของความพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทันที จากความคิดนี้ทำให้เขาคิดว่าน่าจะมีบุคลิกบางอย่างที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของเขาอีกว่า ผู้ป่วยโรคหัวใจบางคนนั้นไม่มีปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่เคยเชื่อกันว่า เป็นสาเหตุสำคัญของโรคหัวใจเลยแต่เดิมนั้น พบว่า การมีคลอเรสเตอรอลสูง ความดันโลหิตสูง การสูบบุหรี่ การเป็น เบาหวาน และความอ้วนเป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ถ้าบุคคลใดมีปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ก็จะมีโอกาสเกิดโรคหัวใจมากกว่าบุคคลทั่วไป ดังนั้น เขาจึงใช้เวลานาน 8 ปี ในการร่วมกันศึกษาและวิจัยบุคลิกภาพผู้ป่วยโรคหัวใจ และในที่สุดก็พบว่า มีบุคลิกภาพชนิดหนึ่งซึ่งต่อมาเราใช้ชื่อว่า บุคลิกภาพแบบ เอ และบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบตรงกันข้าม เรียกว่า มีบุคลิกภาพแบบ บี การค้นพบบุคลิกภาพแบบ เอ นั้น ถือเป็นการค้นพบที่สำคัญ เพราะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อปัจจัยกายภาพทุกตัว ถ้าเปรียบเทียบระหว่างผู้เป็นโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง หรือโรคไขมันในหลอดเลือดสูง กับคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ แล้ว คนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะถือว่าเป็นปัจจัยที่เสี่ยงที่สุดของการเกิดโรคหัวใจ

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี นั้น ไฟด์แมน และ โรสส์แมน สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพรีบร้อน ชอบแข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย ๆ มีความรู้สึกที่ว่า เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้กับงานที่ล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพ ที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน และไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อน ดำเนินชีวิตแบบง่าย และไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคในการทำงาน

2.2.1.6 การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

ไฟด์แมน และโรสส์แมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Friedman and Roseman. 1974) กล่าวถึงแบบวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ บี มี 3 แบบ คือ

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ไม่สามารถทน เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ
2. มาตรฐานวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ของเฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ถึงความกดดันในการทำงาน
3. แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey : JAS) เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ บุคคลที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูงเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่า มีความรู้สึกว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ทำงานด้วยความรีบเร่ง ไม่ลดละต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว นอกจากนี้ยังรายงานว่า ตนเองทำงานหนักและมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ รายงานว่า มีความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่มสถานภาพอาชีพให้สูงขึ้น รับรู้ว่าได้รับแรงเสริมจากการทำงานมากกว่าอีกทั้งยังมีระดับการศึกษาสูงกว่า

สตรูบและคนอื่น ๆ (Strube and others. 1987) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรมของ เจนกินส์ ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ โดยให้ผู้ตอบรายงาน พฤติกรรมตนเองว่า มีการแสดงออกอย่างไรและได้ศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับในการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์ผลและมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไคลเวอร์และไวน์เดอร์ (Kleiver and Weidner. 1987 : 204) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งมั่น โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย จำนวน 32 คน และเด็กหญิงจำนวน 41 คน มีอายุระหว่าง 9 - 12 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ผลการวิจัยพบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการกระทำพฤติกรรม เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า

สตรูบ และคนอื่น ๆ (อัจฉรา วงศ์วัฒนางค. 2533 : 19 – 20 ; อ้างอิงจาก Strube and others. 1987) ได้ศึกษาสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีความพยายาม และความสำเร็จไม่สอดคล้องกัน ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความพยายามมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

บูลเมนทอลส์ (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 28 ;Bumenthal.1978) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ของเด็กนักเรียนชายและหญิง ผลการศึกษาพบว่าเด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะเป็นคนที่มีความเครียดสูงกว่าเด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

ชวาทซ์ และคนอื่น ๆ (ปิยาภรณ์ กิจอุดมทรัพย์. 2539 : 24 ; อ้างอิงจาก Schwartz and other. 1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ที่ประสบความสำเร็จในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดเคยประสบความสำเร็จเลย และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความมุ่งมั่นหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จ แต่จะไม่เอาตัวเองไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จ

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์วัฒนางค (2533 : 126 –127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน เป็นผู้

ที่มีพฤติกรรม การศึกษาต่อ จำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ จำนวน 120 คน ตัวแปรที่ศึกษาคือ จิตลักษณะพื้นฐานของบุคคลและสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การศึกษาต่อ ในการศึกษาจิตลักษณะพื้นฐานนั้น ศึกษาบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ บุคลิกภาพแบบ บี ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มากกว่าบุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ โดยเฉพาะในกลุ่มคนโสด ส่วนกลุ่มที่มี ครอบครัว และมีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมากกว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

ชมพู พงษ์ศิริ (2535 : 73 - 74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกในการฝึกปฏิบัติงานหอดูดาวของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 105) ได้ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แบบรวมยอม

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นคนที่รักความก้าวหน้า มีความเพียรพยายามในการทำงาน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความเครียด และมีความวิตกกังวลในการทำงานมากกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

แมดดอกซ์ (Maddox. 1963 : 2) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพอใจ กล่าวคือ พฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมนั้น ๆ ก็จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป

นิสัยทางการเรียน จึงเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจ และปฏิบัติเป็นประจำ โดยที่พฤติกรรมนั้นอาจมาจากทักษะในการเรียน และเทคนิคในการเรียน (Zwrenn. 1968 : 1 - 4)

คำว่า "นิสัย" คือ แนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Eysenck, Arnold and Meili. 1972 : 40)

คำว่า "นิสัยทางการเรียน" "ทักษะในการเรียน" และ "เทคนิคในการเรียน" มีความหมายที่คล้ายคลึงกันจนอาจทำให้เกิดความสับสนซึ่งเทคนิคในการเรียนนั้น หมายถึง กระบวนการ

ต่างๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน ซึ่งได้แก่ วิธีการศึกษาค้นคว้า กระบวนการการแก้ปัญหา ส่วนทักษะในการเรียนนั้นๆ หมายถึง การนำความสามารถพิเศษ หรือวิธีการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน ซึ่งได้แก่ วิธีการอ่าน การจด และทำบันทึกย่อ การสรุป และการศึกษาค้นคว้าถึงวัตถุดิบต่างๆในการเรียน(สุวิมล ว่องวาณิช. 2525 : 19 – 20) และโฮล์ทแมน (Holtzman. 1965 : 17) ได้กล่าวเกี่ยวกับ นิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรม การเรียน ที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ 1) การใช้เวลาเรียน ซึ่งได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำเรื่องใดก่อนหลัง ไม่ผัดผ่อนหลีกเลี่ยงรอเวลา ทำในเวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไม่เป็นสาระจนเกินควร ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันต่อเวลา และ 2) วิธีการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผนเตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบรอบคอบ ทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วยความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและการจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ ฟังตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า นิสัยทางการเรียน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพอใจในการเรียน ในทางปฏิบัติเป็นวิธีการในการเรียนที่กระทำซ้ำๆจนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คอยโว (Koivo. 1983 : 2524 - A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

โพแพม และมัวร์ (Popham and Moore. 1960 : 552 - 554) ศึกษา พบว่า นิสัยในการเรียน ทัศนคติในการเรียน และการปรับตัวทางด้านการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน และมีความสอดคล้องกับ มอริส (Morris. 1961 : 23) ซึ่งศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนนิสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ชเนติ สวัสดิฤกษ์ (2527 : 68 – 76) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคมและนิสัยทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบสำรวจแรงจูงใจ แบบสำรวจภูมิหลังทางสังคม แบบสำรวจนิสัยในการเรียน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 จำนวน 1,100 คน พบว่าแรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคมและนิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จรรยา ฉินศิริเศรษฐ. (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 440 คน พบว่า เพศหญิง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทักษะคิดด้านการเรียนภาษาอังกฤษ นิสัยด้านการเรียน ปัจจัยการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปว่า นิสัยในการเรียน ทักษะคิดในการเรียน และการปรับตัวด้านการเรียน มีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.4.1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (ปรกาศทิพย์ พิชัย. 2539 : 11 ; อ้างอิงมาจากMcClelland. 1953) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำให้ได้ดีกว่าบุคคลอื่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความสำเร็จล้มเหลว

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1967 : 153) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลได้กระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

สุชาติ สุธรรมรักษ์ (2531 : 186 - 187) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) หรือเป็นความมุ่งหวังที่ประสบความสำเร็จ โดยพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เอาชนะคนอื่น หรือ ความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำ และนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

พระเทพเวที (2533 : 48 - 50) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนระบบการแข่งขัน แบบที่ 2 คือ การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ได้ที่สุดเต็มที่แห่งงานนั้น ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะดีที่สุดเต็มที่แห่งความสามารถของตัวเอง และประการสุดท้าย คือ สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศโดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุดเกื้อกูลที่สุด เป็นประโยชน์ที่สุดแก่ชีวิตและสังคม

อารี พันธุ์ณี (2538 : 182) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆ ให้ดี และประสบความสำเร็จ ซึ่งได้รับการส่งเสริมมาตั้งแต่วัยเด็ก

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความพยายามที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยอาศัยศักยภาพของตนเองมากระตุ้นหรือผลักดันให้กิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่จะมุ่งแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม

2.4.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แอ็ทคินสัน (ประสาธ อิศระปริดา. 2538 : 313 – 315 ; อ้างอิงมาจาก Atkinson. 1964) ได้ศึกษาและพัฒนาทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ขึ้น เขาเสนอแนวคิดว่าการมุ่งกระทำ (Tendency to Undertake an Activity ใช้ตัวย่อว่า T_A) ในกิจการใด ๆ จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผลบวกของ องค์ประกอบ 3 ประการ คือ

- (1) การมุ่งสัมฤทธิ์ (Tendency to Achieve Success ใช้ตัวย่อว่า T_S)
- (2) การหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (Tendency to Avoid Failure ใช้ตัวย่อว่า T_{-f})
- (3) แรงจูงใจภายนอก หรือสิ่งยั่วยุจากภายนอกตัวบุคคล (Extrinsic Motivation หรือ Extrinsic Tendency ใช้ตัวย่อว่า T_{ext})

ความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมดข้างต้น เขียนให้อยู่ในรูปสมการได้ดังนี้

$$T_A = T_S + T_{-f} + T_{ext}$$

การมุ่งสัมฤทธิ์ (T_S)

ในจำนวนตัวแปรในสมการข้างต้น การมุ่งสัมฤทธิ์ (T_S) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive)

แอ็ทคินสัน สรุปไว้ว่า การมุ่งสัมฤทธิ์ในงานใด ๆ จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผลคูณของตัวแปร 3 ตัว คือ แรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ (Motive to Achieve Success ใช้ตัวย่อว่า M_S) การคาดหวังหรือโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ (Expectancy หรือ Probability of Success ใช้ตัวย่อว่า P_S) และค่าของความสำเร็จหรือค่ารางวัลจากงานนั้น ๆ (Incentive Value of Success ใช้ตัวย่อว่า In_S) โดยเขียนให้อยู่ในรูปสมการได้ดังนี้

$$T_s = M_s \times P_s + \ln_s$$

จากสมการข้างต้น มีสาระสำคัญซึ่งสรุปได้ดังนี้

(1) ตัวแปรแรก คือ แรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ (M_s) นั้น เป็นคุณลักษณะทางบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งมักมีค่าค่อนข้างคงที่ แต่ตัวแปรอีก 2 ตัว คือ การคาดหวัง หรือโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ (P_s) และค่าของความสำเร็จ ($\ln_s$) นั้น จะแปรเปลี่ยนไปตามลักษณะของงาน และประสบการณ์ส่วนบุคคลที่เคยประสบมาในอดีต

(2) การคาดหวังหรือโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ (P_s) กับค่าของความสำเร็จ ($\ln_s$) จะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะผกผัน กล่าวคือ ถ้าหากโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ (P_s) มีค่าน้อย (งานยาก) เมื่อทำสำเร็จความภาคภูมิใจในความสำเร็จ หรือค่าของความสำเร็จ ($\ln_s$) นั้นย่อมมีค่าสูง ในทางตรงข้าม ถ้าหากโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ (P_s) มีค่าสูง (งานง่าย) เมื่อทำสำเร็จความภาคภูมิใจในความสำเร็จ หรือค่าของความสำเร็จ ($\ln_s$) ย่อมมี ค่าน้อย แอ็ทคินสัน ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 2 นี้ไว้เป็นสูตรดังนี้

$$\ln_s = \frac{1}{P_s}$$

(3) ถ้าหากแรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ (M_s) มีค่าคงที่ การมุ่งสัมฤทธิ์ (T_s) จะมีค่าสูงสุดเมื่องานนั้นมีความยากระดับปานกลาง หรือเมื่อค่า $P_s = .50$

(4) เมื่อโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ และค่าของความสำเร็จมีค่าคงที่ ค่าของการมุ่งสัมฤทธิ์จะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ (M_s)

2.4.1.3 ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กิลฟอร์ด (ประกายทิพย์ พิชัย, 2539 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Guilford, 1959) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย

1. ความทะเยอทะยานทั่ว ๆ ไป คือ ความปรารถนาที่จะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ
2. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ง ำงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. มีความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้ยากเพียงใดก็ตาม

พรณี ชูทัย เจนจิต (2533 : 312) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ไว้ดังนี้

1. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

1.1 เป็นผู้ที่มีความมานะบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมาย

1.2 เป็นผู้ทำงานมีแผน

1.3 เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

2. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2.1 เป็นผู้ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย

2.2 ตั้งเป้าหมายในวิถีทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจจะตั้งเป้าหมายง่ายหรือยากเกินไป

2.3 ตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โรเซน (Rosen. 1961 : 574 - 585) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านโครงสร้างครอบครัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากการศึกษพบว่า บิดามารดาของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เน้นการฝึกความต้องการผลสัมฤทธิ์ มีความสนใจในงานของเด็กตั้งเป้าประสงค์สำหรับเด็กและคอยดูแลในการแก้ปัญหาของเด็ก เขายังพบว่า ชั้นของสังคมมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าเด็กชายในสังคมชั้นกลาง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กชายในสังคมต่ำ และเด็กชายที่มาจากครอบครัวเล็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวใหญ่

ไนท์ และแซสเซนราธ (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Night. and Sassenrath. 1966 : 14 - 17) ศึกษากลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยอินเดีย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่ทำงานผิดพลาดน้อยที่สุด ทำงานเรียบร้อย ใช้เวลาน้อยที่สุดและมีความจำดีกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

คาน (Khan. 1969 : 359 - 360) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวแปรทางด้านจิตพิสัย ซึ่งได้แก่ เจตคติที่มีต่อครู ความสนใจทางการเรียน นิสัยในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และอื่น ๆ รวมทั้งองค์ประกอบที่กำหนดไม่ได้ และใช้ตัวแปรเกณฑ์ 6 ด้าน ได้แก่ การอ่าน ภาษา การคำนวณ การแก้ปัญหา สังคมศึกษา และ วิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ความสนใจทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.2.2 งานวิจัยในประเทศไทย

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 53 -54) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์และความซื่อสัตย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนรัฐบาลแบบสหศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกจากนี้จึงพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดารณี วงษ์อ่อนน้อย (2525 : 43) ศึกษาการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพฯ ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 16 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ผลการทดลองพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการทดลอง พบว่า นักเรียนได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้เอกสารข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ (2531 : 76) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกกับใช้ กิจกรรมตามคู่มือครู แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยการฝึกกับนักเรียนที่ฝึกการเขียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาริสา รัฐปัดย์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้ทำการศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ในทางบวก แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน แบบรักและตามใจ และแบบปล่อยปละละเลยมีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวข้องกับจิตใจ ความต้องการหรือความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในด้านสังคม และด้านการเรียน มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ และพยายามที่จะผลักดันให้ตนเองประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

2.5.1.1 ความหมายของการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

ละเมียด ลิ้มอักษร (2520 : 15-16) ได้กล่าวถึงบทบาทการส่งเสริมการศึกษาของเด็กชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปได้ดังนี้

1. ควรส่งเสริมให้เด็กจัดตารางการทำงาน การเล่น และการพักผ่อนให้ได้สัดส่วนกันทั้งงานทางโรงเรียนหนักอยู่แล้ว ทางบ้านก็ลดงานทางบ้านให้เบาลง และดูแลให้เด็กได้ทำงานที่โรงเรียนมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อย ก็จะช่วยทำให้เด็กได้รับผลสำเร็จอย่างดีในการเรียน

2. อบรมสั่งสอนให้เด็กรู้จักคบเพื่อน และรู้จักการสมาคม
3. ให้โอกาสเด็กได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจการต่างๆ ของบ้านเพื่อเป็นการส่งเสริมความรับผิดชอบ และความร่วมมือกับหมู่คณะ
4. ยินยอมให้เด็กใช้จ่ายเอง และทำบัญชีรับจ่ายของตนไว้ เพราะในระยะนี้เด็กได้เรียนทำบัญชีรับ-จ่ายมาแล้ว เป็นการช่วยให้การสอนทางโรงเรียนสมบูรณ์ขึ้น
5. ส่งเสริมให้เด็กตัดสินใจได้ถูกต้อง เช่น อบรมให้เด็กเห็นคุณประโยชน์ของการอ่านหนังสือ เด็กก็จะสามารถใช้เหตุผลตัดสินใจใช้เวลาว่างอ่านหนังสือมากขึ้นด้วยความเต็มใจ การปล่อยให้เด็กได้รับผลดีจากการตัดสินใจผิด ก็จะเป็นการช่วยให้เด็กรู้จักตัดสินใจได้ดีขึ้น
6. ยั่วให้เด็กสนใจค้นคว้าหาความรู้ โดยการเป็นกำลังใจให้เด็ก ตอบคำถามด้วยความเอาใจใส่และกระตือรือร้น ยั่วให้เด็กกล้าแสดงออกตามความคิดเห็นต่างๆ ตามความสนใจของเด็ก

เชื้อ สาริมาณ (2524 : 68- 69) ได้กล่าวถึงบทบาทการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองไว้ว่า ผู้ปกครองควรจัดให้นักเรียนได้มีเวลาดูหนังสือ ทำการบ้าน เตรียมสอบ ควรมีอุปกรณ์การเรียนครบ คอยดูแลให้นักเรียนเดินทางไปเรียนได้ทันเวลา สอนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีการให้รางวัลในการเรียน

ธีระ ชัยยุทธบรรยง (2526 : 33 – 34) ได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในการปกครอง สรุปได้ดังนี้

1. ให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ สนใจในการเรียนและเข้าใจนักเรียนอย่างเพียงพอ
2. พยายามสังเกตเด็กที่อยู่ในความปกครองของตนว่า ชอบทำกิจกรรมอะไรบ้าง พยายามหาสิ่งที่มีประโยชน์ให้เด็กได้ทำตามความชอบ
3. ผู้ปกครองควรเลือกรายการโทรทัศน์ และภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับนักเรียน และแบ่งเวลาดูโทรทัศน์ให้เป็นสัดส่วน
4. หาโอกาสพานักเรียนไปเที่ยวพักผ่อน และให้มีโอกาสได้พบสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นการพักผ่อนแล้ว ยังเป็นการทัศนศึกษาด้วย
5. จัดหาหนังสือที่ดีมีประโยชน์เหมาะสมสำหรับวัยของนักเรียน ให้นักเรียนได้อ่าน
6. จัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้น่าอยู่ มีบรรยากาศที่ดี เพื่อดึงดูดให้เด็กอยากอยู่บ้าน

วัลนิภา ฉลากบาง (2535 : 33-34) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของพ่อแม่ในการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของลูก ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการทางกาย เพราะการพัฒนาการทางกายเป็นพื้นฐานของพัฒนาการในทุกด้าน

2. ตอบสนองความต้องการทางจิตใจของลูก เพราะเมื่อใจเป็นสุขแล้ว จะเกิดสมาธิ สามารถเกิดการเรียนรู้จะจดจำสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น

3. จัดหาหนังสือ อุปกรณ์ที่จะเพิ่มพูนความสามารถในการสื่อความหมาย และการใช้ภาษาให้แก่ลูก

4. จูงใจและเป็นตัวอย่างที่ดีของลูก ในเรื่องการเขียนและการอ่าน จัดหาหนังสือที่ลูกชอบและสนใจ

5. พยายามศึกษาและทำความเข้าใจความสามารถของลูก ไม่ตั้งความคาดหวังเรื่องการเรียนของลูกสูงเกินไป สอดแทรกความรู้ ทักษะทางภาษา และการคำนวณขณะทำกิจกรรมกับลูก

6. เลือกและส่งเสริมให้ลูกได้ฟังและดูรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับวัย และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาความคิด และการใช้เหตุผล

7. มีทัศนคติที่ดีต่อครูและโรงเรียน เพื่อให้ลูกมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

ปณิดา นิตยาพร (2542 : 32-34) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครองในการช่วยแก้ปัญหาในการทำงาน โครงการ รายงาน การบ้าน หรือการสอบต่างๆ ของเด็กให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้ปกครองควรรู้วิธีการช่วยเหลือเด็กที่ถูกต้อง เหมาะสม วิธีการหนึ่งซึ่งเป็นแนวทางในการช่วยเหลือเด็กตามกระบวนการแก้ปัญหา และเหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย คือ วิธี Big Six ตามแนวคิดของ Eisenberg และคณะ (ปณิดา นิตยาพร. 2542 :32 ; อ้างอิงจาก Eisenberg and Berkowitz. 1996. Helping with Homework : A Parent's Guide to Information Problem-Solving) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. การให้คำจำกัดความของงาน (Task definition) เป็นการช่วยให้เด็กเข้าใจว่าเขา กำลังทำอะไร ทำออกมาในรูปแบบใด และข้อมูลอะไรที่จะนำมาใช้ รวมทั้งต้องการข้อมูลมากเท่าไรจึงจะเพียงพอ

2. การแสวงหาข้อมูล (Information seeking strategies) เป็นขั้นที่ผู้ปกครอง พยายามให้เด็กมองภาพในมุมกว้าง และคิดถึงแหล่งข้อมูลทุกชนิดที่สามารถนำมาใช้ได้ และให้มอง แคลงโดยการเลือกแหล่งข้อมูลที่ตรงกับความต้องการด้วยตัวของเด็กเอง

3. การสืบค้นและการเข้าถึงข้อมูล (Location & access) เป็นขั้นที่เข้าถึงแหล่งข้อมูล นั้นๆ ที่เด็กได้เลือกไว้ และดึงเอาข้อมูลออกมา ซึ่งผู้ปกครองอาจช่วยโดยการพาเด็กไปยังแหล่งข้อมูลเหล่านั้น เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์

4. การนำข้อมูลมาใช้ (Use of information) เป็นขั้นตอนที่ต้องการให้เด็กนำสิ่งที่อ่าน ฟัง ทบทวน ตัดสินใจว่าข้อมูลใดมีความสำคัญ และตัดทอนดึงข้อมูลสำคัญนั้นๆ ออกมา ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ยากและใช้เวลามาก ดังนั้นผู้ปกครองอาจช่วยเด็กในการอ่านเฉพาะส่วนที่ค่อนข้างยาก รวมทั้ง สอนวิธีการถ่ายสำเนาในหน้าที่สำคัญ หรือใช้ปากกาไฮไลต์ ชีตเส้นใต้ข้อมูลที่สำคัญเอาไว้

5. การสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis) เป็นการรวบรวมนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาเรียบเรียง และนำเสนอออกมาในการบ้านหรืองานที่เด็กได้รับมอบหมาย ซึ่งอาจต้องใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเสนอข้อมูล ดังนั้น ผู้ปกครองอาจช่วยเด็กโดยการสอนวิธีใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่างๆ หากไม่มีก็อาจหาหนทางให้เด็กใช้ที่โรงเรียน หรือที่บ้านเพื่อนก็ได้

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็นขั้นที่เด็กประเมินผลงานของตนเองว่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่อย่างไร โดยการตอบคำถาม เช่น ผลงานที่ออกมาดีหรือไม่อย่างไร คาดว่าจะได้คะแนนมากน้อยเท่าใดถ้าต้องทำงานนี้อีกครั้งควรจะทำอย่างไรที่จะประหยัดเวลาและใช้ความพยายามให้น้อยลง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองติดตาม ดูแล เป็นกำลังใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน จัดหาอุปกรณ์การเรียน และหนังสือที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมในการเรียน สอนให้นักเรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง ให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่ตนสนใจ ตลอดจนถึงการจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้น่าอยู่

2.5.1.2 ความสำคัญของการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองนี้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จในการเรียน และจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 11 ซึ่งกำหนดไว้ว่า "บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่ จัดให้บุตร หรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับ และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว" จะเห็นได้ว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนของลูก

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

นฤมล พิกุลณี (2531 : 9) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน : กรณีจังหวัดลำปาง พบว่า การสนับสนุนการเรียนรู้จากพระเถระภายในวัด มีผลต่อการเข้าเรียนของสามเณร เพราะทำให้เกิดความอบอุ่นและมีกำลังใจในการเรียน

พิพัฒน์ แป้นอาทิตย์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็นพระภิกษุสามเณรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพฯ พบว่า การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองในวัดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน

พิทักษ์ วงแหวน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยพระระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ และส่งผลต่อ พฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนมากที่สุด

มิ่งขวัญ บุญยานันต์. (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่อมั่นในตนเอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และทัศนคติต่อการพูดภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง มีส่วนสำคัญในการทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และมีพฤติกรรมในการเรียนที่เหมาะสม

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

2.6.1.1 ความหมายของความคาดหวัง

ฟินน์ (Finn. 1962 : 390) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง การประเมินค่าบุคคลหรือตนเองด้านจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก และใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่มีต่อบุคคลที่ตนคาดหวัง หรือต่อตนเองในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง

ฟังก์ และแวกนอลส์ (Funk & Wagnalls. 1963 : 239) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังต่อการกระทำหรือสถานการณ์ ว่าเป็นความเชื่อมั่นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าน่าจะเป็นอย่างที่ดีไว้

ชีษณุกร พรภาณุวิชญ์ (2540 : 6) กล่าวว่า ความหวัง หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การรับรู้ การตีความ หรือการคาดการณ์ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้นของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับตน โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือคาดหวังเอาไว้

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความคิด ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อคนอื่น โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติในสิ่งที่ตนเองปรารถนาหรือคาดหวังเอาไว้ และใช้ความคาดหวังนั้นเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมต่อบุคคลที่ตนคาดหวัง

2.6.1.2 ความสำคัญความคาดหวังของผู้ปกครอง

โรเจอร์ (Roger. 1969 : 184 - 256) กล่าวว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความเชื่อ ค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนไปยังบุตร โดยเฉพาะความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ผู้ปกครองที่มีความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนสูง มักจะมีความเชื่อและมีค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา

ดูเซค (Dusek. 1980 : 87 - 110) กล่าวว่า ผู้ปกครองที่คาดหวังในตัวนักเรียนเหมาะสมกับระดับความสามารถ จะกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความพยายามในการเรียนมากขึ้น และเกิดความมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จในการเรียน

อานนท์ อาภาภิรมย์ (2539 : 5) กล่าวว่า ลักษณะของครอบครัวในสังคมไทยนั้น สมาชิกในครอบครัวจะมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง พ่อแม่จะมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูถ่ายทอดค่านิยม และมีอิทธิพลในการวางแผนการศึกษาและการประกอบอาชีพให้บุตร เนื่องจากพ่อแม่ต้องการให้บุตรได้มีโอกาสทางการศึกษาสูงสุด เรียนให้เก่งที่สุด ประกอบอาชีพการงานที่เป็นหลักฐานมั่นคง เป็นที่พึ่งของครอบครัว

เกษม วัฒนชัย (2539 : 20 - 25) กล่าวว่า ประเทศในกลุ่มเอเชียจะให้ความสำคัญกับการศึกษาสูงมาก ดังนั้นผู้ปกครองที่คาดหวังในตัวบุตรสูงจะถ่ายทอดความเชื่อและค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาไปยังบุตร โดยที่บุตรจะรับความเชื่อ ค่านิยม และรับรู้ความต้องการความคาดหวังของผู้ปกครองว่าต้องการให้บุตรตั้งใจเรียน มีความมานะพยายามในการเรียน มีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม

อัจฉรา สุขารมณี (2542 : 1) กล่าวว่า บิดามารดามักมุ่งหวังให้ลูกเป็นเด็กฉลาดและเก่งมาก่อนเป็นอันดับหนึ่ง บิดามารดาจึงมุ่งไปที่การพัฒนาการทางด้านสติปัญญาให้แก่ลูกพยายามเสริมสร้างทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกฉลาดและเก่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง ความคิดความรู้สึกของผู้ปกครอง ที่ต้องการให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนปรารถนาในด้านการเรียน ความประพฤติ และการเลือกอาชีพ

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

2.6.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ดูเซค (Dusek. 1980 : 110) ศึกษาพบว่า บิดามารดาที่คาดหวังในตัวลูกอย่างเหมาะสมกับระดับความสามารถของลูก จะเป็นการกระตุ้นให้ลูกใช้ความพยายามมากขึ้นในการปฏิบัติตามที่บิดามารดาคาดหวัง และเกิดความมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ซาปิโร (อัจฉรา สุขารมณี. 2542 : 2 : อ้างอิงจาก Shapiro. 1997. How to Raise an Child with Hight EQ.) ศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ บิดามารดาจะตั้งกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่ เข้มงวดและเผด็จการ มีแต่คำสั่งว่า "อย่า" กับลูก มีความคาดหวังในตัวลูกสูง เด็กจะมีความกดดันสูง ไม่ไว้วางใจใคร มองโลกในแง่ร้าย ชอบตำหนิวิพากษ์วิจารณ์ และไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ส่วนความคาดหวังและการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล บิดามารดาจะยืดหยุ่น ไม่เข้มงวดจนเด็กขาดศักยภาพในตนเองหรือปล่อยจนเสียเด็ก จะให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา ไม่ควบคุมหรือออก

คำสั่ง เมื่อทำผิดจะชี้แจงเหตุผล เด็กจะมีลักษณะเป็นผู้นำและ ผู้ตามที่ดี รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล มีความมั่นคงทางอารมณ์ หนักแน่น ควบคุมอารมณ์และปรับตัวได้ดี

2.6.2.1 งานวิจัยในประเทศ

ลัดดา คล่องแคล่ว (2540 : 65) ศึกษาพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร พบว่า บิดามารดาต้องการให้นักเรียนคบเพื่อนที่เอาใจใส่ การเรียน ไม่เที่ยวเตร่ ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มเหล้า ให้สนใจเรียน ปฏิบัติตนให้ถูกระเบียบของโรงเรียน ในเรื่องการแต่งกาย ทรงผม กระเป๋านักเรียน จัดเก็บหนังสือให้เป็นระเบียบ การใช้จ่ายเงินให้รู้จักประหยัด และไม่ควรกลับบ้านดึก

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541 : 116 – 117) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,370 คน พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียน กล่าวคือ ผู้ปกครองที่มีความคาดหวังกับพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียน ตั้งเป้าหมายไว้สำหรับนักเรียน และต้องการให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยทำความเข้าใจ สนใจการเรียน มีเวลาในการดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียน ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ สนับสนุนส่งเสริม ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการณ์เรียนที่ดี

อมรรัตน์ ศรีเจริญพรรณ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า บิดามารดาที่คาดหวังในตัวลูกมากเกินไป จะให้ลูกรู้สึกอึดอัด เกิดความคับข้องใจ เมื่อลูกทำตามความต้องการของบิดามารดาไม่ได้มักจะขาดความเป็นตัวของตัวเอง วิตกกังวล ต่อต้าน และเก็บกด ดังนั้นบิดามารดาควรคาดหวังในตัวลูกอย่างเหมาะสมกับระดับความสามารถของลูก และให้ความรักความเอาใจใส่กับลูกอย่างใกล้ชิด จะทำให้ลูกมีความพยายามในการปฏิบัติตามที่บิดามารดาคาดหวัง และเกิดความมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2.7.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

2.7.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

การ์ลิสัน (Garrison. 1970 : 1) ได้กล่าวถึงการใช้อุปกรณ์การสอนไว้ว่า บรรดาอุปกรณ์ทั้ง

หลายมิโซจะมีประโยชน์เพียงช่วยกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากรู้ อยากรเรียนเท่านั้น แต่อุปกรณ์ทั้งหลายยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำสิ่งที่เรียนได้อย่างดีอีกด้วย

กาญจนา ปราบพล (2532 : 168 - 169) ได้กล่าวถึง เทคนิคการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาที่เกิดขึ้นจริงมากที่สุด
2. ในระยะเริ่มต้นของการสอนไม่ควรบังคับให้นักเรียนพูดถ้าไม่พร้อม
3. ใช้อุปกรณ์และสื่อช่วยสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น
4. คิดวิธีทำให้นักเรียนไม่เครียด
5. ศึกษาความสนใจของนักเรียนและแทรกความสนใจนั้นไว้ในบทเรียน
6. สร้างบรรยากาศที่ทำให้นักเรียนไม่อายเวลาทำผิด
7. ถ้าสอนสนทนา ควรสอนประโยคที่นำไปใช้ได้
8. เวลาสอนไม่ควรใช้การแปลเป็นเทคนิคการสอน

พิษณุ อุไรวรรณ (2520 : 20) กล่าวว่า โรงเรียนประถมส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้อุปกรณ์ประเภทแผ่นเสียงและวิทยุโรงเรียน เพราะว่าแผ่นเสียงนั้นจะต้องมีเครื่องเล่นแผ่นเสียงและมีกระแสไฟฟ้าใช้ โรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศมีกระแสไฟฟ้าใช้อย่างมากไม่เกิน 10 – 15 % โรงเรียนที่ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้อุปกรณ์ประเภทนี้ไม่ได้

ผกา สัตยธรรม (2524 : 27-28) กล่าวถึงหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

1. ให้นักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถและความถนัด
2. ฝึกให้นักเรียนนำเอาเหตุผลมาใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆ
3. ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้น
4. ครูควรช่วยสรุปแนวคิดสิ่งที่ได้จากการกระทำให้ชัดเจน

สมศักดิ์ นาวายุทธ (2527 : 71) ได้กล่าวถึง ตำราเรียน ไว้ว่า ความยากง่ายของบทเรียนควรเหมาะสมกับระดับผู้เรียน เพราะหากบทเรียนง่ายหรือยากเกินไปสำหรับผู้เรียนจะมีผลทำให้บทเรียนนั้นน่าเบื่อ บทเรียนที่ดีและเหมาะสมกับระดับผู้เรียนจะช่วยส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ดีขึ้น หากจะเป็นบทเรียนที่ยากเกินระดับของผู้เรียนก็ควรอยู่ในระดับที่ไม่สูงเกินไป เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่น่าท้าทายความสามารถและติดตามด้วยความสนใจ

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

2.7.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คีทติง (Keating. 1964 : 8-10) เป็นผู้หนึ่งที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพ

ของห้องปฏิบัติการทางภาษา พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษามีทักษะในการออกเสียงและการพูดได้ดีกว่านักเรียนกลุ่มที่ใช้ห้องเรียนธรรมดา

ราบี (Rabie. 1979 : 3095A) ได้สรุปผลการวิจัยว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ในประเทศอิหร่านไม่ได้ผลเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านทักษะการพูด เพราะขาดวัสดุอุปกรณ์การสอน หรือสื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะ ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

2.7.2.2 งานวิจัยในประเทศ

จันทร์ คุปตะวาทีน (2521 : 71) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษต่อปัญหาการสอนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่าปัญหาที่เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นปัญหามาก มีดังนี้

1. โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น เช่น หนังสือ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง ห้องปฏิบัติการทางภาษา นอกจากนี้ยังพบว่าครูไม่มีโอกาสใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอนภาษาอังกฤษอีกด้วย

2. ครูบางคนไม่ได้ใช้อุปกรณ์การสอน เนื่องจากเห็นว่าเสียเวลาและแรงงานในการทำอุปกรณ์

3. ครูไม่มีเวลาและความสามารถที่จะจัดอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง

วลีวรรณ ศรีเดชะวิวัฒน์ (จักรินทร์ พริ้งทองฟู. 2546 : 25 ; อ้างอิงจาก วลีวรรณ ศรีเดชะวิวัฒน์. 2536 : 78) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวะกลุ่มภาคเหนือ พบว่าบรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน ได้แก่ ห้องเรียนร้อนอบอ้าว อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการแต่ละหลังอยู่ใกล้กัน ทำให้เกิดเสียงรบกวนห้องเรียน และห้องปฏิบัติการแออัด ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่า ลักษณะทางกายภาพ คือ ความพร้อมในเรื่องของสถานที่และอุปกรณ์ก็จัดเป็นเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่งที่มีส่วนทำให้การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพ หากสถานศึกษาใดมีลักษณะทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็น่าจะทำให้ปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษน้อยลงไปด้วย ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าลักษณะทางกายภาพน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.8.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.8.1.1 ความสำคัญของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ประหยัด ทองมาก (2526 : 8) กล่าวถึงความสำคัญของสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนว่า ครูมีความสำคัญที่สุด เมื่อเด็กอยู่ในโรงเรียน ครูจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุดรองไปจากพ่อแม่ และได้ศึกษาความเจริญเติบโตของเด็กอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับธรรมชาติจิตใจ และความ

ต้องการของเด็ก ครูจึงมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ จิตใจและความประพฤติของเด็ก มีผู้กล่าวว่า ครูเป็นพ่อแม่คนที่สองของเด็ก กล่าวคือ ครูมิใช่เพียงแต่ให้ความรู้ในห้องเรียนอย่างเดียว แต่เป็นผู้อบรมกล่อมเกลานิสัยใจคอและความประพฤติของเด็ก ดังนั้นการที่เด็กจะมีความสุขและเรียนหนังสือได้ดีนั้น จึงอยู่ที่วิถีทางที่ครูจะปฏิบัติต่อเด็ก ช่วยเหลือเด็กในด้านการเรียน การแสดงความรักความอบอุ่นต่อเด็ก การช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี และการเสริมสร้างความสมบูรณ์ทางจิตใจให้แก่เด็ก

ธเนศ ขำเกิด (2533 : 7) กล่าวถึง ความผูกพันและเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียนว่า ครูควรแสดงพฤติกรรมทั้งด้านคำพูด กิริยา ท่าทาง สีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ความรัก ความเมตตาอย่างจริงใจ และมีเหตุผลด้วยความสม่ำเสมอ นักเรียนจะรู้และเข้าใจดีว่าครูของเขามีความรักและความจริงใจต่อเขาเพียงใด สิ่งเหล่านี้จะเป็นแม่แบบของนักเรียน และมีผลทางด้านจิตใจต่อการแสดงความรัก ความศรัทธาในครูของเขาด้วยความจริงใจ หากครูสามารถครองหัวใจของนักเรียนได้แล้ว ความรู้สึกที่ดีต่อกันจะสร้างสรรค์บรรยากาศในการเรียนการสอนที่สดชื่น มีความรัก ความผูกพัน เอื้ออาทร และให้อภัยต่อกัน

พรเพ็ญ สุวรรณเดชา (2533 : 15) กล่าวว่า ถ้ามีการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในทางที่ดีแล้ว จะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันได้มุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงออกในทางที่ถูกต้อง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ ดังนั้นการให้ความสำคัญต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จึงเป็นแนวทางในการจัดสภาพการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับสภาพการศึกษาในปัจจุบันมากที่สุด

นารี โนภิระ (2536 : 9) กล่าวว่าสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนถือว่าสำคัญที่สุด นอกจากด้านการเรียนการสอน และการให้การอบรมแก่นักเรียนแล้ว ครูยังต้องมี สัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน ส่งเสริมให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ มีความเมตตากรุณา มีเหตุผล มีบุคลิกภาพดี ให้ความรัก ความอบอุ่น เพื่อช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี และเสริมสร้างความสมบูรณ์ทางจิตใจให้แก่เด็ก

พรรณี ข. เจนจิต (2538 : 253) ได้กล่าวถึงสัมพันธภาพระหว่างครูประจำชั้นกับนักเรียนว่าครูมีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนควรมีลักษณะผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด ให้เด็กรู้สึกว่าเป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับเขา พยายามมองสถานการณ์ต่างๆ ตามที่เด็กมอง อย่าเห็นว่าความกลัว ความวิตกกังวลของเด็กเป็นเรื่องไร้สาระ การสอนจึงไม่ควรบังคับให้เด็กต้องทำ แต่ควรให้มีบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ปลอดภัย ซึ่งจะทำให้เด็กตั้งใจเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน โดยครูให้ความรัก ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน และให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู ตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน และมีความรับผิดชอบด้านการเรียน

2.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.8.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แฟลนเดอร์ และเลวิส (ซีรวัณน์ นิจนตร. 2528 :27 – 28 ; อ้างอิงมาจาก Flanders and Lewis. 1971) ได้ทดลองให้เด็กนักเรียนเรียนเนื้อหาเดียวกัน แต่สร้างบรรยากาศให้ต่างกัน พบว่า เด็กนักเรียนที่เป็นประชาธิปไตย ครูสนใจนักเรียนเป็นอันดับแรก เน้นให้เด็กแสดงบทบาทต่าง ๆ และลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนไม่ค่อยมีความวิตกกังวล สามารถแก้ปัญหาได้ดี และมีบูรณาการทางอารมณ์ ส่วนในชั้นเรียนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง เด็กจะมีความวิตกกังวลสูง เนื่องจากครูชอบออกคำสั่งและคอยบงการให้นักเรียนทำตามอยู่เสมอ ทำให้เด็กมีพฤติกรรมถอยหนี เฉื่อยชาในด้านการเรียน ก้าวร้าวและเป็นปฏิปักษ์กับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน รวมทั้งมีความสับสนทางอารมณ์ด้วย

โคแกน (Cogan. 1975 : 135 - 139) ศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างครูกับนักเรียนจะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ยิ่งครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์ต่อกันมากเท่าใด นักเรียนจะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียน นักเรียนที่มีความศรัทธาในตัวครูจะทำให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

2.8.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ ชินพันธ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับความรู้สึกรับผิดชอบและมโนภาพแห่งตน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตย มีความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบอัตตาธิปไตย นักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์แบบประชาธิปไตย มีมโนภาพแห่งตนสูงกว่านักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์แบบอัตตาธิปไตย และแบบปล่อยปละละเลย

บุปผา ประทีปทอง (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียน ทั้งนี้เพราะครูให้ความรัก ความเข้าใจนักเรียนอย่างจริงใจ พร้อมทั้งยอมรับและให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน และตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.9.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

พะยอม ธีณรส (2540 : 8) ให้ความหมายของความสัมพันธภาพกับกลุ่มเพื่อนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อกันในห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้กำลังใจ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการร่วมมือกัน ในด้านวิชาการและด้านทั่ว ๆ ไป

สมพร พรหมจรรย์ (2540 : 9) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

ชนนุช บุญสิทธิ์ (2545 : 5) กล่าวว่า สัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของนักเรียนทั้งด้านการใช้วาจา การแสดงกริยาท่าทางอันประกอบด้วย ลักษณะของการให้ความช่วยเหลือ รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักและเข้าใจตนเอง สนใจในความรู้สึกของเพื่อน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธอันดีกับเพื่อน ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานกลุ่มและการปฏิบัติกับเพื่อนเป็นไปอย่างเหมาะสม

ณรงค์ เส็งประชา (2538 : 166) ให้แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนไว้ว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่อาจไม่ได้รับจากครอบครัว หรือผู้ใหญ่ เช่น เพศศึกษา ความเสมอภาค ความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน เด็กจะเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น เด็กจะเลือกคบเพื่อนที่ถูกต้อง และอาจนำเอาพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนมาใช้เป็นแนวปฏิบัติของตนเอง

กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ยึดมั่นในประเพณีน้อยลง สร้างค่านิยมและความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น
2. สอนให้รู้จักแบบแผนของการอยู่ร่วมกันในสังคมมากขึ้น เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มในการเล่นกีฬา หรือทำงานร่วมกัน
3. สอนให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความเสมอภาคเท่าเทียมกัน
4. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เช่น ความเป็นตัวของตัวเอง แบบของอารมณ์ เอกลักษณะเฉพาะของตนเอง ความคิดเห็นของตนเอง ฯลฯ
5. สอนให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัวมากกว่าการใช้

อำนาจ

2.9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.9.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

กรอนลันด์ (สุรัชย์ โกติยะกุล. 2526 : 32 ; อ้างอิงมาจาก Groulund.1959) ศึกษาปัญหาในการปรับตัวของวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นที่ประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนและสภาพแวดล้อม มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความขัดแย้งในกลุ่ม เป็นเหตุให้การเรียนไม่มีประสิทธิผล เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์และไม่มีความสุข

เดอคอสเตอร์ (Decoster. 1971 : 5789 - A) ศึกษาความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน มีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

2.9.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา พุ่มเล็ก (2535 : 97) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลขององค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะประสบปัญหาการคบเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

บุปผา ประทีปทอง (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อมรรัตน์ ศรีเจริญพรรณ. (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนและเพื่อนมีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันในการเรียน มีความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนด้วยความสามัคคี เพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่สอง (ระดับป.4-ป.6) โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 175 คน เป็นนักเรียนชาย 95 คน และเป็นนักเรียนหญิง 80 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่สอง (ระดับป.4-ป.6) โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 175 คน เป็นนักเรียนชาย 95 คน และเป็นนักเรียนหญิง 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวอย่าง แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ระดับชั้นเรียน

() ประถมศึกษาปีที่ 4

() ประถมศึกษาปีที่ 5

() ประถมศึกษาปีที่ 6

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพของ นลณี ธรรมอำนวยสุข (2541) และเติมศักดิ์ กทวณิช (2540)

2.3 สร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพจากความรู้ที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และดร.พาสณา จุฬรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2.4 นำแบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงที่สุดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.048 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามบุคลิกภาพจำนวน 16 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.058 - 6.846

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบุคลิกภาพ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .6729

ลักษณะแบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อยที่ สุด
0	นักเรียนสามารถทำงานที่รับผิดชอบให้เสร็จก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ					
00	นักเรียนไม่ชอบทำงานที่ต้องแข่งขันกับคนอื่น					
000	เมื่อมีปัญหาในการเรียน นักเรียนจะพยายามแก้ปัญหาให้ให้ได้					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
------------	-----	---	-------

จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายบุคลิกภาพ

ผู้ที่ได้คะแนน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย มีบุคลิกภาพแบบเอ

ผู้ที่ได้คะแนน ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย มีบุคลิกภาพแบบบี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของ พยอม ธีธรรมา (2540) สุกัญญา แยมยิ้ม (2541)

3.3 สร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนจากความรู้ที่ได้จากข้อ 3.1 และ 3.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ พลอยล้อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภะ และดร.พาสณา จุฬรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

3.4 นำแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ์ จำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงที่สุดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.048 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามนิสัยทางการเรียนจำนวน 17 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.165 - 5.611

3.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .7233

ลักษณะแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด		จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนแบ่งเวลาสำหรับอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ					
00	นักเรียนชอบทำการบ้าน					
000	นักเรียนลอกการบ้านเพื่อน					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน
 จริง ให้ 4 คะแนน
 จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน
 จริงน้อย ให้ 2 คะแนน
 จริงน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด ให้ 1 คะแนน
 จริง ให้ 2 คะแนน
 จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน
 จริงน้อย ให้ 4 คะแนน
 จริงน้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายลักษณะนิสัยทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์.2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	ลักษณะนิสัยทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	ลักษณะนิสัยทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	ลักษณะนิสัยทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ศึกษาแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ สุพจน์ แก้วกล้า (2534) และ ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541)

4.3 สร้างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนจากความรู้ที่ได้จากข้อ 4.1 และ 4.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสกา และ ดร.พาสนา จุลรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

4.4 นำแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.048 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 18 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.167 - 8.876

4.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8408

ลักษณะแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนเสียใจที่สอบได้คะแนนน้อย					
00	นักเรียนคิดว่าอนาคตขึ้นอยู่กับความสำเร็จทางการเรียน					
000	นักเรียนจะพยายามเรียนให้มากขึ้น ถ้าสอบได้คะแนนไม่ดี					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์.2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1 ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ศึกษาแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง ของ พิชณน์ แป้นอาทิตย์ (2544) และ พัทธ์ธี วรแหวน (2546)

5.3 สร้างแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง จากความรู้ที่ได้จากข้อ 5.1 และ 5.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท์ (Likert scale type) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และดร.พาสนา จุลรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

5.4 นำแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง จำนวน 20 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสูดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.048 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง จำนวน 20 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.416 – 5.829

5.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .2673

ลักษณะแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท์ (Likert scale type) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	พฤติกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน ผู้ปกครองสอบถามผลการเรียนของนักเรียน เป็นประจำ					
00	ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้ตาม ความต้องการของนักเรียน					
000	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรม ที่นักเรียนชอบและมีความถนัด					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง (วิเชียร เกตุสิงห์.2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองน้อย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

6.1 ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ศึกษาแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองของ อรุณช กัณสิทธิ์ (2542) และ กมล วัชริน วันวิชัย (2545)

6.3 สร้างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองจากความรู้ที่ได้จากข้อ 6.1 และ 6.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยล้อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และดร.พาสนา จุลรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

6.4 นำแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองจำนวน 20 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.048 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองจำนวน 20 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.381 – 7.264

6.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7034

ลักษณะแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อยที่ สุด
0	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนทำการบ้านและ รายงานให้เสร็จตามกำหนด					
00	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนแบ่งเวลาในการ เรียนให้ถูกต้อง					
000	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนให้สูงที่สุด					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายความคาดหวังของผู้ปกครอง (วิเชียร เกตุสิงห์.2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองน้อย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

7.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

7.2 ศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของ อรุณฯ กันสิทธิ์ (2542) และ กมลวัฒน์ วันวิชัย (2545)

7.3 สร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพจากความรู้ที่ได้จากข้อ 7.1 และ 7.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และ ดร.พาสณา จุลรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

7.4 นำแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพจำนวน 20 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.048 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ จำนวน 19 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.063 – 10.31

7.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8726

ลักษณะแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่ สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อยที่ สุด
0	<u>สถานที่เรียน</u> ห้องเรียนมีแสงสว่างไม่เพียงพอ					
00	โรงอาหารมีขนาดเล็กเกินไป					
0	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียน</u> ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์มีอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย					
00	อุปกรณ์กีฬา มีน้อยเกินไป					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายลักษณะทางกายภาพ (วิเชียร เกตุสิงห์.2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพ ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพ ไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

8.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

8.2 ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ของ สุกัญญา แยมี่ยม(2541) และ ชาติชาย หมั่นสมักร (2542)

8.3 สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูจากความรู้ที่ได้จากข้อ 8.1 และ 8.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และดร.พาสนา จุฬรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

8.4 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 20 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสูดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.048 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 19 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.155 – 8.283

8.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .5963

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน</u> ครูให้ความรักและเอาใจใส่ต่อนักเรียนเป็นอย่างดี					
00	ครูไม่ค่อยให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
0	<u>พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู</u> เมื่อนักเรียนมีปัญหาส่วนตัว นักเรียนไม่กล้าปรึกษาครู					
00	นักเรียนตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน

จริงน้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (วิเชียร เกตุสิงห์.2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

9.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

9.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ของ สุกัญญา แยมยิม (2541) และ ชาทิชาย หมั่นสมัค (2542)

9.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนจากความรู้ที่ได้จากข้อ 9.1 และ 9.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยล้อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และดร.พาสนา จุลรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

9.4 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนจำนวน 20 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสูดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.048 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 17 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.301 – 6.384

9.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .3063

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจงแบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนให้นักเรียนอ่านข้อความ ในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อยที่ สุด
0	นักเรียนไม่สามารถปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนในห้องได้					
00	นักเรียนเข้ากับเพื่อนทุกคนในห้องได้เป็นอย่างดี					
000	นักเรียนไม่มีความลับกับเพื่อน					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน
 จริง ให้ 4 คะแนน
 จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน
 จริงน้อย ให้ 2 คะแนน
 จริงน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด ให้ 1 คะแนน
 จริง ให้ 2 คะแนน
 จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน
 จริงน้อย ให้ 4 คะแนน
 จริงน้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน(วิเชียร เกตุสิงห์.2538:9)

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน(วิเชียร เกตุสิงห์.2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 10 แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

10.1 ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

10.2 ศึกษาแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน ของ สาลิน ปรงสิงห์ (2539) และ สำเนียง ศิลป์ประกอบ (2540)

10.3 สร้างแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียนจากความรู้ที่ได้จากข้อ 10.1 และ 10.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และดร.พาสณา จุลรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

10.4 นำแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียนจำนวน 20 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.048 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน จำนวน 20 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.113 – 6.168

10.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .2451 ลักษณะแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อยที่ สุด
0	นักเรียนมาโรงเรียนทันเวลาเสมอ					
00	นักเรียนนำอุปกรณ์การเรียนและตำราเรียนมาพร้อมทุกวัน					
000	เมื่อนักเรียนทำงานผิดหรือไม่เรียบร้อยนักเรียนพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายความรับผิดชอบด้านการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์.2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	ความรับผิดชอบด้านการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	ความรับผิดชอบด้านการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	ความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 175 ฉบับ ไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขออนุญาตครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, ประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 ในการแจกแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 16 – 20 กรกฎาคม 2547 ได้รับแบบสอบถามคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ปรากฏว่า สมบูรณ์ทุกฉบับ กล่าวคือ ตอบคำถามครบทุกข้อ แล้วนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือได้แก่
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test
 - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ว่า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ(Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว(Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
y	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง
X_3	แทน	ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่4
X_4	แทน	ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่5
X_5	แทน	ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่6
X_6	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_7	แทน	บุคลิกภาพ
X_8	แทน	นิสัยทางการเรียน
X_9	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_{10}	แทน	การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง

X_{12}	แทน	ลักษณะทางกายภาพ
X_{13}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{14}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
$\hat{Y}$	แทน	ความรับผิดชอบด้านการเรียน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

1.1 จำนวนร้อยละที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ บุคลิกภาพนิสัยทางการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านครอบครัว ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครอง ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และด้านความรับผิดชอบด้านการเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ดังนี้

1.1 จำนวนร้อยละที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์-
พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
บุคลิกภาพ

ปัจจัย		จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	84	48.0
	หญิง	91	52.0
	รวม	175	100.0
ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ 4	60	34.3
	ประถมศึกษาปีที่ 5	55	31.4
	ประถมศึกษาปีที่ 6	60	34.3
	รวม	175	100.0
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	132	75.4
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	42	24.0
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	1	0.6
	รวม	175	100.0
บุคลิกภาพ	แบบเอ	175	100.0
	แบบบี	0	0.0
	รวม	175	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนโรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวากรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 175 คน เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 52 เป็นเพศชายจำนวน 84 คน ร้อยละ 48 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นส่วนใหญ่ อยู่ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และ ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีจำนวน ชั้นละ 60 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 ต่อชั้น และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 เมื่อพิจารณาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าส่วนใหญ่ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 75.4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 24 และมีเพียง 1 คนเท่านั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 0.6 และเมื่อพิจารณาในส่วนของบุคลิกภาพ พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีบุคลิกภาพในแบบ เอ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยที่ไม่มีนักเรียนคนใดมีบุคลิกภาพแบบ บี

1.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังแสดงผลในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และความรับผิดชอบด้านการเรียน

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล
ด้านส่วนตัว			
บุคลิกภาพ	3.857	.394	แบบ เอ
นิสัยทางการเรียน	4.209	.445	ดี
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.205	.213	มาก
ด้านครอบครัว			
การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง	3.482	.325	ปานกลาง
ความคาดหวังของผู้ปกครอง	4.639	.274	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน			
ลักษณะทางกายภาพ	4.221	.569	ดี
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	4.072	.389	ดี
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.454	.361	ดีพอใช้
ความรับผิดชอบด้านการเรียน	3.779	.190	ดี

จากตาราง 2 พบว่านักเรียนโรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร คือ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 175 คน ด้านส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพแบบ เอ นิสัยทางการเรียน พบว่า อยู่ในระดับดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านครอบครัว การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ความคาดหวังของผู้ปกครอง พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู พบว่า อยู่ในระดับดี สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน พบว่า อยู่ในระดับดีพอใช้ และความรับผิดชอบด้านการเรียนอยู่ในระดับดี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 "ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียน สารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร" ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาและความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	Y
X ₁	1	-.1**	-.092	-.059	.149*	-.151*	-.120	-.083	-.045	.052	.012	-.084	-.041	-.037	.014
X ₂		1	.092	.059	-.149*	.151*	.120	.083	.045	-.052	-.012	.084	.041	.037	-.014
X ₃			1	-.489**	-.522**	-.132	.004	-.029	-.014	.118	-.051	.027	-.008	.018	-.059
X ₄				1	-.489**	.133	.011	-.004	.042	-.055	-.017	.036	.035	-.029	.050
X ₅					1	.002	-.015	.033	-.027	-.064	.068	-.062	-.026	.010	.009
X ₆						1	.054	.035	.011	-.185*	-.008	-.072	-.026	-.137	.039
X ₇							1	.536**	.578**	-.321**	-.087	-.087	-.108	-.119	-.016
X ₈								1	-.070	-.482**	-.056	.048	-.046	.086	-.107
X ₉									1	.014	-.089	-.104	-.106	-.236**	-.006
X ₁₀										1	-.093	.029	-.002	.025	.164*
X ₁₁											1	.015	.548**	.261**	-.259**
X ₁₂												1	.504**	.588**	-.201**
X ₁₃													1	.441**	-.091
X ₁₄														1	-.402**
Y															1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง (X_{10})

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{11}) ลักษณะทางกายภาพ (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14})

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร มี 10 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_4) และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) บุคลิกภาพ (X_7) นิสัยทางการเรียน (X_8) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_9) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{13})

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ดังแสดงผลในตาราง 4 - 5

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	1.578	.395	14.213*
Residual	170	4.719	.028	
Total	174	6.297		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สองโรงเรียนสารสาสน์พิทยา มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับปัจจัยได้ 4 ตัว เรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง
โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple
Regression Analysis)

ตัวแปร	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₄	-.236	.039	-.447	.402	.161	33.265*
X ₁₄ X ₁₀	.088	.030	.151	.438	.192	6.441*
X ₁₄ X ₁₀ X ₁₁	-.185	.055	-.267	.460	.212	4.425*
X ₁₄ X ₁₀ X ₁₁ X ₁₃	.124	.042	.253	.501	.251	8.772*
	R	=		.450		
	R ²	=		.204		
	SE	=		.272		
	a	=		.642		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน(X₁₄) การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง(X₁₀)ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X₁₁) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู(X₁₃) ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ได้ร้อยละ 20.40 และได้้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .642 - .236 X_{14} + .088 X_{10} - .185 X_{11} + .124 X_{13}$$

สมการพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โดยใช้คะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = -.447 X_{14} + .151 X_{10} - .267 X_{11} + .253 X_{13}$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สองโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สองโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่สอง (ระดับป.4-ป.6) โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 175 คน เป็นนักเรียนชาย 95 คน และเป็นนักเรียนหญิง 80 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่สอง (ระดับป.4-ป.6) โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 175 คน เป็นนักเรียนชาย 95 คน และเป็นนักเรียนหญิง 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรพ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6729

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7233

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8408

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .2679

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7034

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8726

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .5963

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .3063

ตอนที่ 10 แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .2451

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 175 ฉบับ ไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขออนุญาตครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, ประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 ในการแจกแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 16 – 20 กรกฎาคม 2547 ได้รับแบบสอบถามคืนมาครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ปรากฏว่า สมบูรณ์ทุกฉบับ กล่าวคือ ตอบคำถามครบทุกข้อ แล้วนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง (X_{10})
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{11}) ลักษณะทางกายภาพ (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14})
3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร มี 10 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_4) และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) บุคลิกภาพ (X_7) นิสัยทางการเรียน (X_8) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_9) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{13})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียน สารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับ จากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14}) การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง(X_{10}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง(X_{11}) และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู(X_{13}) ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ได้ร้อยละ 20.40

5. สมการที่สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .642 - .236 X_{14} + .088 X_{10} - .185 X_{11} + .124 X_{13}$$

5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = -.447 X_{14} + .151 X_{10} - .267 X_{11} + .253 X_{13}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง อภิปรายได้ดังนี้

1.1 การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวก กับความรับผิดชอบด้านการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองมาก มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองมาก จะมีกำลังใจ มีความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนรู้ และหนังสือที่ส่งเสริมการเรียนรู้ รวมถึงการได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด จึงทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียน คือ สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างละเอียดรอบคอบ และส่งงานตรงเวลาที่กำหนด ดังที่ เชื้อ สาริมาน (2524 : 68 - 69) ได้กล่าวถึงบทบาทการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองไว้ว่า ผู้ปกครองควรจัดให้นักเรียนได้มีเวลาดูหนังสือ ทำการบ้าน เตรียมสอบ ควรมีอุปกรณ์การเรียนครบ คอยดูแลให้นักเรียนเดินทางไปเรียนได้ทันเวลา สอนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีการให้รางวัลในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พัทธักษ์ วงแหวน (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยพระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ และส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนมากที่สุด

ดังนั้น นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองมาก จะมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี เพราะนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้มากจะได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง

อย่างใกล้ชิด จึงมีความตั้งใจเรียน และเอาใจใส่การเรียน ขยันอ่านหนังสือ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างเต็มความสามารถและส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ .01 มี 3 ปัจจัย คือความคาดหวังของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.1 ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรับผิดชอบด้านการเรียน แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองมาก มีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่ได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองจะมีความกดดัน นักเรียนจะไม่สามารถที่จะได้ใช้ความคิดอย่างอิสระให้สมกับวัย เด็กจะได้รับการปลูกฝังว่าจะต้องเรียนให้ได้ดี แต่ในความเป็นจริงแล้วเมื่อเด็กมีความกดดัน จึงมองเรื่องการเรียนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย และพยายามที่จะหลีกเลี่ยง เช่น ไม่ส่งงานตามที่กำหนด ไม่เข้าห้องเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างไม่ตั้งใจ ดังที่ ซาปิโร (อัจฉรา สุขารมณ. 2542 : 2 : อ้างอิงจาก Shapiro. 1997. How to Raise an Child with Hight EQ.) ศึกษาแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ บิดามารดาจะตั้งกฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่ เข้มงวดและเผด็จการ มีแต่คำสั่งว่า "อย่า" กับลูก มีความคาดหวังในตัวลูกสูง เด็กจะมีความกดดันสูง ไม่ไว้วางใจใคร มองโลกในแง่ร้าย ชอบตำหนิวิพากษ์วิจารณ์ และไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ส่วนความคาดหวังและการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล บิดามารดาจะยืดหยุ่น ไม่เข้มงวดจนเด็กขาดศักยภาพในตนเองหรือปล่อยจนเสียเด็ก จะให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา ไม่ควบคุมหรือออกคำสั่ง เมื่อทำผิดจะชี้แจงเหตุผล เด็กจะมีลักษณะเป็นผู้นำและ ผู้ตามที่ดี รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล มีความมั่นคงทางอารมณ์หนักแน่น ควบคุมอารมณ์และปรับตัวได้ดี

ดังนั้น เด็กที่ได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองมาก จะทำให้ความรับผิดชอบต่อการเรียน น้อยลง

2.2 ลักษณะทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรับผิดชอบด้านการเรียน แสดงว่า นักเรียนที่เรียนอยู่ในพื้นที่ที่มีลักษณะทางกายภาพดี มีความรับผิดชอบต่อการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ สถานที่เรียนที่มีความพร้อมทางอุปกรณ์อำนวยความสะดวกและสื่อประกอบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมาก จะทำให้นักไม่เห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียน และการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย เนื่องจากนักเรียนเห็นว่านักเรียนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนได้การใช้สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ อภิสิทธิ์ วงษา (2517 : 6-27) กล่าวว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง จะต้องมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ มีความบากบั่นพากเพียร ถือศักดิ์ศรี ยึดมั่นในเกณฑ์ ส่วนบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่ำนั้น จะถือเอาความสะดวกเป็นเกณฑ์

ดังนั้น นักเรียนที่มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดีควรพยายามใช้โอกาสของตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ในการค้นคว้าและทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด

2.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรับผิดชอบด้านการเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนดี มีความรับผิดชอบต่อการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนดี จะให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าการเรียน จึงทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนและไม่เห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียน นอกจากนี้กลุ่มเพื่อนจะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บางครั้งการช่วยเหลือกันนั้นมากเกินไป ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทางการเรียนไม่ดี ดังที่ สมพร พรหมจรรย์ (2540 : 9) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สองของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร คือ เพศชาย เพศหญิง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในด้านการเรียน แสดงว่า นักเรียนชายบางคนมีความรับผิดชอบในด้านการเรียนดี และนักเรียนชายบางคนมีความรับผิดชอบในด้านการเรียนไม่ดี ในขณะที่เดียวกันนักเรียนหญิงบางคนมีความรับผิดชอบในด้านการเรียนดี และนักเรียนหญิงบางคนมีความรับผิดชอบในด้านการเรียนไม่ดี ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้คือ

นักเรียนชายบางคนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนชายมีลักษณะนิสัยชอบเป็นผู้นำ อยากให้ผู้อื่นยกย่องสรรเสริญ ชอบการแข่งขัน ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน จึงทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในด้านการเรียนเป็นอย่างดี คือ เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความละเอียดรอบคอบ พยายามปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

นักเรียนชายบางคนมีความรับผิดชอบในการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนยังมีความเป็นเด็กค่อนข้างซุกซน สนใจกับสิ่งแวดลอมต่างๆ และสนใจเพื่อนมากกว่าที่จะสนใจในการเรียน หากนักเรียนไม่รู้จักระวังตัวตนเอง จะทำให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน คือ ไม่มีความกระตือรือร้น ไม่เอาใจใส่การเรียน ขาดเรียนบ่อย แบ่งเวลาการเรียนไม่เหมาะสม ไม่ทำการบ้านหรือส่งงานตามเวลา

นักเรียนหญิงบางคนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนหญิงมีลักษณะนิสัยเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ อยากให้ผู้อื่นยกย่องชมเชย อายเพื่อนหากถูกตำหนิหรือว่ากล่าว

ดักเตือน ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน จึงทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในด้านการเรียนเป็นอย่างดี คือ เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความละเอียดรอบคอบ พยายามปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

นักเรียนหญิงบางคนมีความรับผิดชอบในการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนเริ่มก้าวเข้าสู่วัยรุ่น มีความรักสวยรักงาม และสนใจเพื่อนมากกว่าที่จะสนใจในการเรียน หากนักเรียนไม่รู้จักบังคับตนเอง จะทำให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน คือ ไม่มีความกระตือรือร้น ไม่เอาใจใส่การเรียน ขาดเรียนบ่อย แบ่งเวลาการเรียนไม่เหมาะสม ไม่ทำการบ้าน หรือส่งงานตามเวลา ให้ความสำคัญในกิจกรรมอื่นมากกว่าความสนใจเรียน

3.2 ระดับชั้นเรียน ได้แก่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียน แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ในขณะที่เดียวกันมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนยังอยู่ในวัยเด็ก ซึ่งชื่นชอบการแข่งขัน ชอบให้คนยกย่องชื่นชม หรือชมเชย ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน มีความตั้งใจและเอาใจใส่การเรียน ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน เห็นความสำคัญของการเข้าเรียนในชั้นเรียน รวมถึงพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างละเอียดรอบคอบและปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บางคนที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนในช่วงชั้นที่สองนี้ บางคนยังมีความเด็กอยู่มาก จึงยังไม่รู้จักการควบคุมยับยั้งใจตนเอง ไม่มีความกระตือรือร้น เห็นความสำคัญของการเล่น ความสนุกสนานในพูดคุยกับเพื่อน ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากกว่าสนใจการเรียน จึงทำให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนก้าวเข้าสู่วัยเด็กตอนปลาย หรือเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งรู้สึกอายเพื่อนเมื่อถูกต่อว่าหรือตำหนิ และภูมิใจเมื่อได้รับคำชมเชยจากผู้อื่น ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน มีความตั้งใจและเอาใจใส่การเรียน ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน เห็นความสำคัญของการเข้าเรียนในชั้นเรียน รวมถึงพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างละเอียดรอบคอบและปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บางคนที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนในช่วงชั้นที่สองนี้ บางคนยังมีความเด็กอยู่มาก จึงยังไม่รู้จักการควบคุมยับยั้งใจตนเอง ไม่มีความกระตือรือร้น เห็นความสำคัญของการเล่น ความสนุกสนานในพูดคุยกับเพื่อน ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากกว่าสนใจการเรียน จึงทำให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีเป้าหมายที่จะเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน มีความตั้งใจและเอาใจใส่การเรียน ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน เห็นความสำคัญของการเข้าเรียนในชั้นเรียน รวมถึงพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างละเอียดรอบคอบและปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บางคนที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนในช่วงชั้นที่สองนี้ บางคนยังมีความเด็กอยู่มาก จึงยังไม่รู้จักการควบคุมยับยั้งใจตนเอง ไม่มีความกระตือรือร้น เห็นความสำคัญของการเล่น ความสนุกสนานในพูดคุยกับเพื่อน ให้ความสนใจกับสิ่งแว่ล้อมมากกว่าสนใจการเรียน จึงทำให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน

3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในด้านการเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงบางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงบางคน มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีความต้องการพัฒนาผลการเรียนของตนเองให้ดีขึ้นอีก จึงตั้งใจและเอาใจใส่การเรียน เห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียน และการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ดังที่ สมโชค พูลนวม (2533 : 22 – 45) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบและความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงบางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อว่าตนมีสติปัญญาดี จึงไม่เห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียน และการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีขึ้น

3.4 บุคลิกภาพไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี กล่าวคือ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอจะรักความก้าวหน้า ชอบฝ่าฟันอุปสรรค ชอบทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีความมานะพยายามและความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี คือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด เข้าเรียนตรงต่อเวลา เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ

ไคลเวอร์และไวน์เดอร์ (Klewer and Weidner.1987 : 204) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งมั่น โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย จำนวน 32 คน และเด็กหญิงจำนวน 41 คน มีอายุระหว่าง 9 - 12 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ผลการวิจัยพบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการกระทำพฤติกรรมเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคนก็มีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ไม่ชอบการรอคอย และชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว จึงทำงานด้วยความเร่งรีบทำให้ขาดความละเอียดรอบคอบในการทำงาน

3.5 นิสัยทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดีบางคนอาจมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีความรับผิดชอบทางการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี จะมีความตั้งใจเรียน แบ่งเวลาในการเรียนได้เหมาะสม ทำการบ้านด้วยความเต็มใจ และมีการวางแผนในการเรียน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทางการเรียนดี คือ มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ส่งงานตามกำหนดเวลา และพยายามปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ดังที่ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วยความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและการจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จรรยา ฉินศิริเศรษฐ (2543 : 80) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 440 คน พบว่า เพศหญิง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทักษะคิดด้านการเรียนภาษาอังกฤษ นิสัยด้านการเรียน ปัจจัยการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง บรรยายากาศการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดีบางคนก็มีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดีจะมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ มีความตั้งใจในการทำงานให้ดีที่สุด ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด และแบ่งเวลาในการเข้าชั้นเรียนกับการค้นคว้าเพิ่มเติมไม่เหมาะสม

3.6 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากบางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักเรียนที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากบางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีความปรารถนาและพยายามที่จะทำใหตนเองประสบความสำเร็จทางการเรียน จึงมีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ และผลักดันตนเองให้มีผลการเรียนดีตามเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียน มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ทำงานเสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด และพยายามปรับปรุงงานของตนเองให้ดีขึ้นเสมอ ดังที่ กิลฟอร์ด (ประกายทิพย์ พิชัย. 2539 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Guilford. 1959) กล่าวถึง ลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย ความทะเยอทะยานทั่ว ๆ ไป , มีความเพียรพยายาม , มีความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้ยากเพียงใดก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 53 -54) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์และความซื่อสัตย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนรัฐบาลแบบสหศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากบางคนมีความรับผิดชอบทางการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนบางคนมีความปรารถนาทางการเรียนมากแต่ไม่พยายามทำให้ความปรารถนาของตนเองประสบความสำเร็จทางการเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน

3.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับครูดี บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี บางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับครูดีบางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับครูดี จะมีทัศนคติที่ดีต่อครู ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน และครูก็ให้ความรักและเอาใจใส่นักเรียน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี คือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความละเอียดรอบคอบ ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด พยายามปรับปรุงแก้ไขงานของตนให้ดีขึ้น และเข้าห้องเรียนตรงต่อเวลา ดังที่ พรณี ข. เจริญจิต (2538 : 253) ได้กล่าวถึง สัมพันธภาพระหว่างครูประจำชั้นกับนักเรียนว่า ครูมีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนควรมีลักษณะผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด ให้เด็กรู้สึกว่าเป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับเขา พยายามมองสถานการณ์ต่างๆ ตามที่เด็กมอง อย่าเห็นว่าการกลัว ความวิตกกังวลของเด็กเป็นเรื่องไร้สาระ การสอนจึงไม่ควรบังคับให้เด็กต้องทำ แต่ควรให้มีบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ปลอดภัย ซึ่งจะช่วยให้เด็กตั้งใจเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ บุปผา ประทีปทอง (2542 : 83) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับครูดีบางคนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ ครูให้ความรักความเข้าใจ ความเป็นกันเองกับนักเรียน และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนมากเกินไป จะทำให้ผู้เรียนความรับผิดชอบทางการเรียนไม่ดี คือ อาจจะส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด และทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างไม่เต็มความสามารถก็ได้

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

4.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลทางลบต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นอันดับที่หนึ่ง แสดงว่า นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนดี ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนดี จะให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าการเรียน จึงทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนและไม่เห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียน นอกจากนี้กลุ่มเพื่อนจะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บางครั้งการช่วยเหลือกันนั้นมากเกินไป ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทางการเรียนไม่ดี ดังที่ สมพร พรหมจรรย์ (2540 : 9) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน ด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

ดังนั้นความใกล้ชิดสนิทสนมในกลุ่มเพื่อน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากเกินไป และพฤติกรรมการเห็นความสำคัญของเพื่อนมากกว่าการเรียน ย่อมส่งผลทางลบต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน คือ ทำให้นักเรียนเข้าห้องเรียนไม่ตรงต่อเวลา ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างไม่รอบคอบ และไม่ส่งงานตามกำหนดเวลา

4.2 การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นอันดับที่สอง กล่าวคือ การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครองมาก ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนจะได้รับการช่วยเหลือสนับสนุน และคำปรึกษาด้านการเรียนที่ดีจากผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของมิ่งขวัญ บุญยานันต์. (2546 : 79) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่อมั่นในตนเอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่าง

นักเรียนกับเพื่อน และทัศนคติต่อการพูดภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น การที่ผู้ปกครองดูแล เป็นกำลังใจ เอาใจใส่การเรียนรู้ของนักเรียน จัดหาอุปกรณ์การเรียนที่ครบถ้วน รวมถึงสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่ตนสนใจย่อมส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน

4.3 ความคาดหวังของผู้ปกครอง ส่งผลทางลบต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นอันดับที่สาม แสดงว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองมาก ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่ได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองจะมีความกดดัน นักเรียนจะไม่สามารถที่จะได้ใช้ความคิดอย่างอิสระให้สมกับวัย เด็กจะได้รับการปลูกฝังว่าจะต้องเรียนให้ได้ดี แต่ในความเป็นจริงแล้วเมื่อเด็กมีความกดดัน จึงมองเรื่องการเรียนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย และพยายามที่จะหลีกเลี่ยง เช่น ไม่ส่งงานตามที่กำหนด ไม่เข้าห้องเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างไม่ตั้งใจ ดังที่ ซาปิโร (อัจฉรา สุขารมณ์. 2542 : 2 : อ้างอิงจาก Shapiro. 1997. How to Raise an Child with Hight EQ.) ศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ บิดามารดาจะตั้งกฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่ เข้มงวดและเผด็จการ มีแต่คำสั่งว่า "อย่า" กับลูก มีความคาดหวังในตัวลูกสูง เด็กจะมีความกดดันสูง ไม่ไว้วางใจใคร มองโลกในแง่ร้าย ชอบตำหนิวิพากษ์วิจารณ์ และไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ส่วนความคาดหวังและการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล บิดามารดาจะยืดหยุ่น ไม่เข้มงวดจนเด็กขาดศักยภาพในตนเองหรือปล่อยจนเสียเด็ก จะให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา ไม่ควบคุมหรือออกคำสั่ง เมื่อทำผิดจะชี้แจงเหตุผล เด็กจะมีลักษณะเป็นผู้นำและ ผู้ตามที่ดี รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล มีความมั่นคงทางอารมณ์ หนักแน่น ควบคุมอารมณ์และปรับตัวได้ดี

เนื่องจากการที่นักเรียนรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองมาก ทำให้นักเรียนมีความกดดัน เบื่อหน่ายต่อการเรียน ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนและการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น ความคาดหวังของผู้ปกครองด้านการเรียน จึงส่งผลทางลบต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน

4.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สี่ แสดงว่า นักเรียนมีความสัมพันธ์กับครูดี ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะครูให้ความรัก ความเอาใจใส่ ให้ความเป็นกันเอง กับนักเรียน การยกย่องชมเชย แสดงความเป็นมิตร และเป็นທີ່ปรึกษาที่ดีเมื่อนักเรียนมีปัญหา ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู มีกำลังใจในการเรียน ตั้งใจและเอาใจใส่การเรียนดี ดังที่ พรเพ็ญ สุวรรณเดชา (2533 : 15) กล่าวว่า ถ้ามีการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในทางที่ดีแล้ว จะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันได้มุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงออกในทางที่ถูกต้อง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ ดังนั้นการให้ความสำคัญต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จึงเป็นแนวทางในการจัดสภาพการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับสภาพการศึกษาในปัจจุบันมากที่สุด ซึ่ง

สอดคล้องกับการศึกษาของบุปผา ประทีปทอง (2542 : 83) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า นิัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ดังนั้น ครูที่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ให้ความใกล้ชิดเป็นกันเองกับนักเรียน ให้การยอมรับการยกย่องชมเชย และให้ความเข้าใจ จะสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู มีกำลังใจในการเรียน มีความกระตือรือร้น ตั้งใจและเอาใจใส่การเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้ทราบว่า ตัวแปรที่ส่งผลและสามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด มี 4 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพของนักเรียนกับเพื่อน การส่งเสริมการเรียนจากผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายส่งเสริม และพัฒนาให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียน เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียนต่อไป

2. เนื่องจากปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนได้ดีที่สุด ดังนั้น ครูและผู้บริหารโรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมและความรู้ รวมถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อน การปฏิบัติตนต่อเพื่อนอย่างเหมาะสม การช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนในทางถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน ควบคู่กับการพัฒนาความรับผิดชอบของตนเองและเพื่อน

ข. ข้อเสนอแนะการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในโรงเรียนที่สังกัดกรุงเทพมหานคร และนำผลมาเปรียบเทียบกัน เพื่อทราบความแตกต่างระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่เรียนโรงเรียนกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนเอกชน

2. ควรศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนในระดับการศึกษาอื่นๆ เช่น ช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 3 ช่วงชั้นที่ 4 และอุดมศึกษา เป็นต้น

3. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 เช่น ทักษะคิดต่อการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต ความสนใจและความถนัดของนักเรียน เป็นต้น

4. ควรนำตัวพยากรณ์ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ,การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง , ความคาดหวังของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ไปส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนโดยใช้เทคนิคต่างๆทางจิตวิทยา เช่น การปรับพฤติกรรม กลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลวัฒน์ วันวิชัย.(2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ กรุงเทพมหานคร.สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการและคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด แนวทางสู่การปฏิบัติ.พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กวินทร์ ธรรมนุด. (2522) การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการคิด โดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการเล็งดูและการยอมรับของกลุ่มเพื่อน.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- กษิมา วิริยะ. (2526). การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 ในเขตการศึกษา8. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.ถ่ายเอกสาร
- กันยา สุวรรณแสง. (2531). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ ; ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- กาญจนา ปราบพล. (2532). การทดสอบและการประเมินผลสำหรับผู้สอนภาษา.กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- การศาสนา,กรม. (2525). คู่มือการศึกษาจริยธรรมระดับอุดมศึกษา.ตอนที่2กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- กิ่งแก้ว อัดถากร. (2524) "ทำไมต้องมีวินัย ," มนุษย์ปริทรรศน์.3 (1) : 15-19
- เกษม วัฒนชัย. (2539) "ความคาดหวังของพ่อแม่ต่อการศึกษาลูก," รายงานการสัมมนาเรื่อง ความคาดหวังของพ่อแม่ต่อการศึกษาลูก. 23 เมษายน 2539. ณ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ขวัญฤดี ขำซ่อนสัตย์.(2542). การศึกษาพฤติกรรมการรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล .ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน.(2540). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8พ.ศ. 2540-2544.กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักงาน. (2539) . สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544 . กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.นายกรัฐมนตรี.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,สำนักงาน. (2525). *เค้าโครงคู่มือปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม*.

กรุงเทพฯ :กองวิจัยและวางแผนกระทรวงศึกษาธิการ. ถ่ายเอกสาร.

คำเนิ่ง อยู่เลิศ . (2541). *ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเศวตฉัตร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร.ปริญญาโท* กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จรรยา สุวรรณทัตและดวงเดือน พันธุนาวิณ. (2521). *พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 : พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). *วิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ.ปริญญาโท* กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จรรยา จินศิริเศรษฐ. (2546). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร.ปริญญาโท* กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

จรรยา สุภาพ. (2520). *แบบเรียนสังคมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

จิราภรณ์ เมืองพรวน. (2538). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อรายวิชาวรรณคดีมรดกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนโดยใช้บทเพลงและไม่ใช้บทเพลง.วิทยานิพนธ์* ศศ.ม.เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร

จุรีรัตน์ นันทัยทวีกุล. (2538). *การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท* กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ฉลอง พิรมย์รัตน์. (2521). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์.

ชนนุช วงศ์รัตนะ. (2541). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชวชิรวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท* กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ท. ชมพูนุช พงษ์ศิริ. (2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย. ปริญญาโท* กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชาติชาย หมั่นสมัตร. (2542). การปรับตัวของนักศึกษาโครงการสมทบพิเศษคณะวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปรินูญานิพนธ์กศ.ม.(จิตวิทยาการ
แนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชำนาญ นิสารัตน์. (2524). หนังสือแบบเรียนสังคมศึกษา ส402 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช

ชีรวัดน์ นิจนตร.(2526).สภาพเชิงจิตวิทยาในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขต
กรุงเทพฯ .ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชินนุกร พรภาณุวิชญ์. (2540). ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทการจัดการทรัพยากร
ธรรมชาติในท้องถิ่นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา จังหวัดแพร่.
วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม).ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.ถ่ายเอกสาร.

เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ดารณี วงษ์อยู่น้อย. (2526) การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

ดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา. (2536). ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรง
จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงทองวิทยาคม
อำเภอเชียงทอง จังหวัดเชียงราย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เดิมศักดิ์ คทวนิช. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียน
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
เทคนิคกรุงเทพ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ธเนศ ขำเกิด. (2533.พฤษภาคม). "การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน,"วารสารมิตร
ครู.9(30):4

นภดล ภาชนะวิเชียร. (2540). การศึกษาค่านิยมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นที่ได้รับการสร้างเสริมด้วยกระบวนการที่พัฒนาตามแนวคิดของไอเซ็นและแรทส์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) .กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร

- นลินี ธรรมอำนายสุข. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นารี โนภระ. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของครูประจำชั้นกับนักเรียนและสุขภาพจิตของนักเรียนชายเข้าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่และโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร
- บุปผา ประทีปทอง. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. .(จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเทิน มหาจันทร์ .(2536). สอนเด็กให้มีความรับผิดชอบ.กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์การพิมพ์.
- ประมวญ ดิฉินสัน.(2512) . ความรักตามความหมายทางจิตวิทยา.มหาสารคาม: วิทยาลัยครูมหาสารคามและวิทยาลัยการศึกษา มหาสารคาม.
- ประสาธ อิศระปรีดา. (2538). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์.
- ประหยัด ทองมาก.(2526, ตุลาคม-พฤศจิกายน).“ครูกับการพัฒนาเด็ก,”วารสารแนะแนว.18(89):13.
- ปิยาภรณ์ กิจอุดมทรัพย์. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ผกา สัตยธรรม. (2524). เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พะยอม ธัญรส. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว ด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) . กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรชัย รอดสมจิตร. (2527). ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ และที่อยู่ในครอบครัวปกติในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พรรณิ ช. เจนจิต. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ดันอ้อแกรมมี จำกัด.
- พรรณิ ทองทัม. (2545) ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ เขตบางนา กรุงเทพมหานคร. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระเทพเวที.(2532). การศึกษาที่สากกลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย.กรุงเทพฯ:อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิทักษ์ วงแหวน. (2544). การศึกษาปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิพัฒน์ แป้นอาทิตย์. (2546). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็นพระภิกษุสมณเณรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพฯ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มาริษา นาคทัมภ์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตย ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาลัยการชลประทาน จังหวัดนนทบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มาริสา รัฐปัตย์. (2532). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .ถ่ายเอกสาร.
- มิ่งขวัญ บุญยานันต์.(2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รตินันท์ ไมตรีจิต. (2537). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครู.ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รังรอง งามศิริ. (2540). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลต่อความวิตกกังวลในการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- วิวัฒน์ รักษาเคน. (2531). ความสำนึกในความรับผิดชอบและความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- วิเชียร เกตุสิงห์.(2524). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เรือนอักษร
- วิทยา นาควัชระ. (2537). หมอวิทยาช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สามัคคีสาส์น (ดอกหญ้า).
- วิวัฒน์ รักษาเคน. (2531). ความสำนึกในความรับผิดชอบและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2536). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.
- ศิริพันธ์ วรรัตนกิจ.(2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบตนเองและส่วนรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์ คาโนนิกอล.ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร
- สบโชค พูลนวม. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรับผิดชอบ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สีบศักดิ์ สาธ. (2521). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่มีความรับผิดชอบต่างกัน โดยการเรียนรู้จากชุดการเรียนด้วยตนเองและจากการสอนปกติ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. ล กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมทรง สุวรรณเลิศ. (2514,ธันวาคม). "ปัญหาทางการเรียนในเด็ก," วารสารจิตวิทยาคลินิก. 3: 1-4.
- สมศักดิ์ นาวายุทธ. (2527,กุมภาพันธ์ – มีนาคม). "ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ" สารพัฒนาหลักสูตร68-71.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2514). การพัฒนาคุณภาพของประชากรไทย. กรุงเทพฯ : ไทยสัมพันธ์
- สามัญศึกษา,กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. (2526). ชุดการสอนปลูกฝังและการสร้างค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรับผิดชอบ .กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์
- สาสิน ประสงค์สิงห์. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นแบบกลุ่มและเป็นรายบุคคลที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม). ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาแนะแนว).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สำเนียง ศิลป์ประกอบ. (2540). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียนและความ
เชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จ
รูปกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุกัญญา แยมยิ้ม. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

สุชา จันทน์เอม. (2527). สุขวิทยาจิต. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต

_____. (2529). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุชาดา สุธรรมรักษ์. (2531). เอกสารประกอบการสอนวิชา จด101 จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ภาค
วิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน

✓ สุพัตรา สุภาพ. (2531). สังคมและวัฒนธรรม ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. พิมพ์ครั้งที่ 6
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช

สุภาภรณ์ ศติติลกธรรม. (2543). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

อุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ. (2532) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู
.ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

✓ อนุวัติ คุณแก้ว. (2538). การวัดผลและการพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
.ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

✓ อภิสิทธิ์ วงษา. (2517). ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบ การปรับตัวและลักษณะความเป็นผู้นำ
ของนักเรียนชั้นป.7 และม.ศ. 3 ในเขตเทศบาลเมืองตาก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

อมรรัตน์ ศรีเจริญทรศน์. (2546) . ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของ
นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดประดู่ธรรมมาธิปไตย เขตบางซื่อ
กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

* อรทัย โสภา. (2533). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้และเรียนตามคู่มือ
ครู. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

อรนุช กันสิทธิ์. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

อ้อยทิพย์ ทองดี. (2537). ผลของการพัฒนาจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อชีวิตและการสร้าง
ตระหนักและการประพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร

อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล. (2533). ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับ
บัณฑิตศึกษา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อัจฉรา สุขารมณ. (2542). "EQ กับการเลี้ยงดูเด็ก," วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 5(1) : 1 .

/ อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. กรุงเทพฯ :
รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

Bacon, Charles Samuel. (1989). "teacher Goal Structures and Student Responsibility For
Learning : A Student Perspectove," *Dissertation Abstracts International*. 46 (9) : 659.
Bloom, S (1976). *Human Characteristic and School Learning*. New York : McGraw-Hill Book
Co.

Browne, C.G. and Thomas S. Chon. (1968). *The Study of Leadership*. The Interstate Printer
and Publishers. Inc., Illinois.

Cattell, Raymond B. (1963). *Manual for Jr-Sr. High School Personality Questionnaiare "HSP"*
Form A. Illinois : The Institute for Persinlity and ability Testing.

Cogan, Morris L. and Levin Hary. (1975). "Studies of Teascher Behavior," *The Joirnal of
Experomantal Educstion*. 26 : 135-139 ; January.

- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York : Harper and Row Publisher.
- Dickinson, Leslie. (1987). *Self – Instruction in Language Learning* . Cambridge : Cambridge University Press.
- Dusek, J.B. (1980). "The Development of Test Anxiety in Children," *In Test Anxiety Theory, Research and Applications*. P.87-110. Hillside : Lawrence Erlbaum Associates.
- Funk&Wagnalls.(1961).*New Standard Dictionary of The English Language*.New York :McGraw-Hill Book Co.
- Hilgard, E.R. (1967) *Introduction to Psychology*. New York : Harcourt Brace and World, Inc.
- Hurlock, Elizabeth B. (1964). *Development. Psychology*. New York : McGraw-Hill Book Co.
- Khan, S.B. (1969, June) "Affective Correlates of Academic Achievement," *The Journal of Educational Psychology*. 60 : 216-221 .
- Marrow, WLR and L.C. Willson. (1961). "Family Relations of Bright High-Achieving and Under-Achieving High School Boy," *Child Development*. 32:508-514.
- Mitton, Betty L. and Dage B. Harris. (1962). The Development and Responsibility in Children," *The Child : A Book Reading*.46:407-416.
- Morris, C.G. (1976). *Psychology*. 3rd ed.. New Jersey : Prentice Hall.
- Peck, R.F. and Havighurst, R.J. (1963). *Child Development and Personality*. New Jersey : John Willey & Sons Inc.
- Ringness, Thomas A. (1968). *Mental Health in the School*. New York : Random House.
- Roger, Carl. (1969). *Freedom to Learn*. Columbus, Ohio : Charler E. Merrill.
- Rosen, Bernard C. (1961, August). "Family Structure and Achievement Motivation." *American Sociological Review*. 27 : 574-585.
- Strube, Michael J. and Susan M. Boland. (1987) "*Postperformance Attributions and Task Persistence Among Type A and B Individuals*,".
- Zunick, Michael. (1963, May-June). "Developmental Responsibility Perception or Lower and Middle Class Children," *The Journal of Educational Research*. 56 (9):497.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519.10.02 / 0018

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๕ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตสำรวจปัญหาพฤติกรรมในชั้นเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ปีการศึกษา 2546

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ด้วยภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เปิดสอนในรายวิชา จศ. 652 : สัมมนาการวิจัยด้านจิตวิทยาการศึกษา สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท สาขา จิตวิทยาการศึกษา ทางภาควิชาฯ เห็นว่าโรงเรียนของท่านมีการจัดระบบการเรียนการสอนที่ดี จึงขอความอนุเคราะห์ให้นางสาวสุวรินทร์ โรจน์จรรยาภ้อย นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา (ภาคพิเศษ) ชั้นปีที่ 2 เข้ามาศึกษาระบบการจัดการเรียนการสอน และศึกษาปัญหาพฤติกรรมในชั้นเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง)

หัวหน้าภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5534

โทรสาร 0-2261-2089

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๖๐๕๖

วันที่ /๕ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุวรินทร์ โรจน์ขจรนภาลย์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพฯ” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และ อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพฯ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวสุวรินทร์ โรจน์ขจรนภาลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๒ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุวรินทร์ โรจน์จักรนภาลย์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณิ กริทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูล เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ในระหว่าง เดือนมิถุนายน - ตุลาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุวรินทร์ โรจน์จักรนภาลย์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็ ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเดชกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

ที่ ศธ 0519.12/๗๐๙ ๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 ๔ กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุวรินทร์ โรจน์ขจรนภลัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพฯ” โดยมี รองศาสตราจารย์ เวรณี กริทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 235 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา กรุงเทพฯ ในระหว่าง เดือนกรกฎาคม - ตุลาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุวรินทร์ โรจน์ขจรนภลัย ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 06-3317600

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง
โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่สอง โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร การตอบแบบสอบถามนี้ ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อการเรียนแต่อย่างใด ข้อมูลจะสรุปออกมาในภาพรวม ดังนั้นจึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. ระดับชั้นเรียน

() ประถมศึกษาปีที่ 4 () ประถมศึกษาปีที่ 5 () ประถมศึกษาปีที่ 6

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(เทอมที่ผ่านมา)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	นักเรียนสามารถทำงานที่รับผิดชอบให้เสร็จ ก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ					
2	เมื่อมีปัญหาในการเรียน นักเรียนจะพยายาม แก้ปัญหาให้มันให้ได้					
3	นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคนเฉื่อยช้ากับ การเรียน					
4	เพื่อนๆส่วนใหญ่เห็นว่านักเรียนเป็นคนจริง จังกับการเรียน					
5	เมื่อต้องฟังเรื่องไร้สาระ นักเรียนรู้สึกเบื่อและ หาทางเลี้ยวออกมา					
6	นักเรียนรู้สึกไม่พอใจ เมื่อต้องไปรอซื้อของ ในร้านที่มีลูกค้าหนาแน่น					
7	นักเรียนมักทำงานแข่งกับเวลาเสมอ					
8	นักเรียนรู้สึกหงุดหงิด ถ้าต้องรอคนที่ไม่ตรง ต่อเวลา					
9	นักเรียนไม่สนใจว่างานที่ทำจะสำเร็จตามเป้า หมายหรือไม่					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
10	ถ้านักเรียนเริ่มทำสิ่งใดแล้ว ต้องทำให้เสร็จ โดยเร็วที่สุด					
11	นักเรียนชอบแสวงหาความรู้ให้กับตนเอง ตลอดเวลา					
12	นักเรียนรู้สึกว่าจะต้องทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อแข่งกับเวลา					
13	เมื่อนักเรียนมีนัด นักเรียนจะไปถึงที่นัด หมายก่อนเวลาเสมอ					
14	นักเรียนรู้สึกหงุดหงิด เมื่อต้องทำสิ่งต่าง ๆ ข้า ซาก					
15	นักเรียนชอบทำงานไปเรื่อย ๆ โดยไม่ต้องมี เวลาเป็นตัวกำหนด					
16	นักเรียนรู้สึกโมโหเมื่อมีคนมาขัดจังหวะเวลา ที่กำลังทำงาน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	นักเรียนแอบนำงานอื่นมาทำขณะครูกำลังสอน					
2	นักเรียนให้ความสนใจในการเรียน					
3	นักเรียนตั้งใจฟังครูสอน					
4	นักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน					
5	นักเรียนมักง่วงนอนขณะที่ครูสอน					
6	นักเรียนใจลอยขณะที่ครูสอน					
7	นักเรียนแบ่งเวลาสำหรับอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ					
8	นักเรียนแบ่งเวลาเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ได้					
9	นักเรียนลอกการบ้านเพื่อน					
10	นักเรียนไม่ส่งการบ้าน					
11	นักเรียนทำงานบ้านด้วยตนเองทุกครั้ง					
12	นักเรียนไม่มีการวางแผนการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ					
13	นักเรียนทบทวนบทเรียนเมื่อมีเวลาว่าง					
14	นักเรียนทบทวนบทเรียนก่อนสอบทุกครั้ง					
15	นักเรียนวางแผนการเรียนของตนเองในอนาคต					
16	นักเรียนไม่เคยวางแผนการอ่านหนังสือทบทวนก่อนสอบ					
17	นักเรียนไม่สนใจว่าจะมีการสอบเมื่อไร					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	นักเรียนตั้งใจเรียนมากขึ้นเพื่อให้สอบได้คะแนนดีขึ้นเรื่อยๆ					
2	นักเรียนทบทวนบทเรียนทุกวันเพื่อให้สอบได้คะแนนดี					
3	นักเรียนไม่เคยท้อแม้ว่าคะแนนสอบจะไม่ดี					
4	นักเรียนตั้งใจเป้าหมายในการเรียนไว้สูง					
5	นักเรียนเรียนไปโดยไม่สนใจเรื่องคะแนนที่สอบได้					
6	นักเรียนพยายามเรียนให้มากขึ้น ถ้าสอบได้คะแนนไม่ดี					
7	นักเรียนพยายามฝึกทำการบ้านที่เคยทำผิดให้ถูกต้อง					
8	นักเรียนไม่เต็มใจที่จะให้เพื่อนช่วยทบทวนบทเรียนเมื่อใกล้สอบ					
9	นักเรียนภูมิใจที่สามารถสอบผ่านแต่ละวิชาได้					
10	นักเรียนพยายามสอบให้ได้คะแนนสูง ๆ เพื่อเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ					
11	นักเรียนพยายามตั้งใจเรียนเพื่อสอบเข้าในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง					
12	นักเรียนหมั่นทบทวนบทเรียนบ่อยๆ เพื่อผลสอบที่ดีขึ้น					
13	นักเรียนพยายามหาวิธีปรับปรุงผลงานของตนเองอยู่เสมอ					
14	นักเรียนเสียใจที่สอบได้คะแนนน้อย					
15	นักเรียนภูมิใจที่ได้ช่วยทบทวนบทเรียนให้เพื่อน ๆ ในช่วงก่อนสอบ					
16	นักเรียนอายที่จะให้เพื่อนทบทวนบทเรียนให้ในเมื่อใกล้สอบ					
17	นักเรียนไม่เคยต้องการในผลสอบดีขึ้น					
18	นักเรียนเบื่อการเรียนหนังสือ					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	ผู้ปกครองไม่เคยสอบถามผลการเรียนของนักเรียน /					
2	ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้ ตามความต้องการของนักเรียน					
3	ผู้ปกครองแนะนำการจัดตารางอ่านหนังสือให้แก่นักเรียน					
4	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนในกิจกรรมที่นักเรียนชอบ /					
5	ผู้ปกครองไม่สนับสนุนในกิจกรรมที่นักเรียนถนัด					
6	ผู้ปกครองไม่ให้นักเรียนทำงานอดิเรกที่สนใจ					
7	ผู้ปกครองจัดหาแบบฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้วิชาต่างๆให้แก่ นักเรียน					
8	ผู้ปกครองจัดหาหนังสือที่มีประโยชน์แก่นักเรียน					
9	ผู้ปกครองจัดหาหนังสือที่ส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียน					
10	เมื่อเหน็ดเหนื่อยจากการเรียน ผู้ปกครองจะให้กำลังใจแก่นักเรียน /					

ข้อ	ข้อ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
11	นักเรียนไม่มีสถานที่ในบ้านสำหรับทำการบ้าน /					
12	ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนของนักเรียน /					
13	ผู้ปกครองไม่เคยแนะนำให้นักเรียนดูรายการโทรทัศน์ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
14	เมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนดีขึ้น ผู้ปกครองจะดีใจ					
15	เมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนดีขึ้น ผู้ปกครองจะให้รางวัลแก่นักเรียน /					
16	ผู้ปกครองไม่สนใจคะแนนสอบของนักเรียน /					
17	วิชาใดที่นักเรียนได้คะแนนไม่ดี ผู้ปกครองจะให้กำลังใจนักเรียนขยันเรียนมากขึ้น /					
18	ผู้ปกครองไม่เคยสอบถามว่านักเรียนชอบเรียนวิชาอะไรบ้าง					
19	ผู้ปกครองคอยกระตุ้นให้นักเรียนใช้เวลาว่างศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความรู้ต่างๆ เพิ่มเติม					
20	เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเรียน ผู้ปกครองจะช่วยหาวิธีการแก้ไข /					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนทำการบ้านให้ เสร็จตามกำหนด					
2	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนขยันหมั่นเพียร					
3	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนได้เรียนสูงที่สุด					
4	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนจะทบทวนบท เรียนทุกวัน					
5	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนพิเศษเพิ่ม					
6	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเข้าเรียนใน โรงเรียนที่มีชื่อเสียง					
7	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนสอบผ่านทุกวิชา					
8	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ในการเรียน					
9	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนหนังสือได้ดี ขึ้น					
10	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนได้เกรดเฉลี่ยสูงๆ					
11	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนตั้งใจเรียนใน เวลาเรียน					
12	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนมีความรู้รอบตัว มากๆ					
13	ผู้ปกครองไม่ต้องการให้นักเรียนจะสอบได้ คะแนนดี					
14	ผู้ปกครองไม่ต้องการนักเรียนจะทำการบ้านเอง					
15	ผู้ปกครองไม่ต้องการให้นักเรียนเรียนพิเศษเพิ่ม เติม					
16	ผู้ปกครองไม่ต้องการให้นักเรียนสอบผ่านทุก วิชา					
17	ผู้ปกครองไม่ต้องการให้นักเรียนเข้าเรียนใน โรงเรียนที่มีชื่อเสียง					
18	ผู้ปกครองไม่ต้องการให้นักเรียนตั้งใจเรียนใน เวลาเรียน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
19	ผู้ปกครองไม่ต้องการให้นักเรียนเรียนต่อในระดับสูงๆ					
20	ผู้ปกครองไม่ต้องการให้นักเรียนประสบความสำเร็จด้านการเรียน					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่ สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	<u>สถานที่เรียน</u> ห้องเรียนมีมลพิษ เช่น กลิ่นท่อไอเสีย กลิ่นขยะ					
2	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทดี					
3	ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
4	โต๊ะเก้าอี้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
5	บริเวณโรงเรียนมีความสะอาดและเป็นระเบียบ					
6	ห้องน้ำมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
7	โรงเรียนสถานที่พักผ่อนเพียงพอสำหรับนักเรียน					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
8	บริเวณโรงเรียนมีความร่มรื่น สวยงาม					
9	โรงอาหารมีขนาดเล็กเกินไป					
10	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียน</u> อุปกรณ์ก็หาความสมบูรณ์ใช้งานได้					
11	อุปกรณ์ก็หาไม่น้อยเกินไป					
12	ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนอย่างเพียงพอ					
13	ห้องเรียนมีอุปกรณ์เช่น กระดานดำ ที่สมบูรณ์ไม่ชำรุด					
14	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ และ อินเทอร์เน็ต					
15	เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอ กับ นักเรียน					
16	อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการมีความทันสมัย					
17	อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการมีความสมบูรณ์ใช้งานได้ดี					
18	สื่ออุปกรณ์การเรียนมีความหลากหลาย					
19	ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบการสอนที่ทันสมัย					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่าน ข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	<u>พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน</u> ครูให้ความรักและเอาใจใส่ต่อนักเรียนเป็นอย่างดี					
2	ครูไม่ค่อยให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
3	ครูไม่รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
4	ครูไม่สนใจปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียน					
5	ครูให้คำปรึกษานักเรียนได้ในทุกเรื่อง					
6	ครูมีเวลาให้นักเรียน เมื่อต้องการที่ปรึกษา					
7	ครูให้ความเสมอภาคกับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน					
8	ครูเปิดโอกาสให้ซักถามเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน					
9	ครูสนับสนุนให้นักเรียนทำกิจกรรมอื่นๆ นอกจากการเรียนในห้อง					
10	ครูชมเชยเมื่อนักเรียนทำความดี					
11	<u>พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู</u> เมื่อนักเรียนมีปัญหาส่วนตัว นักเรียนไม่กล้าปรึกษาครู					
12	นักเรียนตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน					
13	เมื่อนักเรียนทำงานบกพร่องครูอธิบายและแนะนำนักเรียนเสมอ					
14	นักเรียนมีความท้อแท้ในการเรียนเนื่องจากไม่ได้รับความสนใจจากครู					
15	เมื่อมีปัญหาไม่เข้าใจบทเรียนนักเรียนกล้าถามครูเสมอ					
16	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของครู					
17	นักเรียนอายที่ถูกครูตำหนิ					
18	นักเรียนแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามเมื่อครูถาม					
19	นักเรียนให้ความเคารพและเชื่อฟังครู					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	นักเรียนไม่สามารถเข้ากับเพื่อนๆในห้องได้					
2	นักเรียนสามารถปรึกษาปัญหาด้านการเรียนกับเพื่อนในห้องได้					
3	นักเรียนชอบพูดคุยและเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน					
4	เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน เพื่อนจะช่วยเหลืออธิบายให้					
5	นักเรียนทำงานกลุ่มกับเพื่อนได้ดี					
6	นักเรียนไม่ชอบช่วยเหลือเพื่อน					
7	นักเรียนใช้เวลาว่างทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ					
8	เมื่อใกล้สอบ นักเรียนไม่เคยทบทวนบทเรียนกับเพื่อน					
9	นักเรียนเป็นที่ปรึกษาปัญหาส่วนตัวให้เพื่อน					
10	เมื่อนักเรียนทำผิด นักเรียนยอมรับความผิดและกล่าวคำขอโทษต่อเพื่อน					
11	เมื่อนักเรียนไม่มาโรงเรียน เพื่อนพยายามสอบถามด้วยความเป็นห่วง					
12	นักเรียนไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
13	นักเรียนและเพื่อนมีความจริงใจต่อกัน					
14	เพื่อนๆมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับนักเรียน					
15	เพื่อนๆไม่รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
16	นักเรียนชอบอยู่คนเดียวเงียบๆเมื่ออยู่ในโรงเรียน					
17	เมื่อนักเรียนไม่สบายเพื่อนๆจะดูแลเอาใจใส่อย่างดี					

ตอนที่ 10 แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	นักเรียนรอบคอบในการทำงานทุกครั้ง					
2	นักเรียนคิดอย่างรอบคอบก่อนตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน					
3	นักเรียนไม่เคยตรวจทานความถูกต้องของงานก่อนส่งครู					
4	นักเรียนทำแบบฝึกหัดฝึกผลิตผลาตบ่อยๆ					
5	นักเรียนรีบทำงานที่ครูมอบหมายให้โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง /					
6	นักเรียนแบ่งเวลาในแต่ละวันเพื่อทบทวนบทเรียน /					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
7	นักเรียนจะทำการบ้านเมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน					
8	นักเรียนไม่เคยทบทวนบทเรียนเลย					
9	นักเรียนไม่เคยมาโรงเรียนสาย					
10	นักเรียนเข้าเรียนช้าในวิชาที่ครูไม่เข้มงวดเรื่องการเข้าชั้นเรียน					
11	นักเรียนแหวะทำกิจวัตรส่วนตัวมากเกินไป ขณะเดินทางไปเรียนวิชาพิเศษ เช่น คอมพิวเตอร์ ดนตรี พละ					
12	นักเรียนเห็นความสำคัญของการเข้าห้องเรียนให้ทันเวลา					
13	นักเรียนจะขาดเรียนเมื่อทำการบ้านไม่เสร็จ					
14	นักเรียนส่งการบ้านที่ครูมอบหมายให้ตามเวลาที่ครูกำหนดให้					
15	นักเรียนทำรายงานเสร็จก่อนถึงกำหนดส่งเสมอ					
16	นักเรียนมักผัดวันประกันพรุ่งจนทำให้งานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด					
17	นักเรียนไม่เคยตรวจสอบความถูกต้องของงานเมื่อครูตรวจงานให้แล้ว					
18	นักเรียนพยายามปรับปรุงแก้ไขงานของตนให้ดีขึ้นเสมอๆ					
19	นักเรียนพยายามปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน					
20	นักเรียนแก้ไขงานที่ผิดตามที่ครูตรวจแก้ไขให้					

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวสุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย
นิสิตปริญญาโท จิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (ค่า t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.373	9	2.652
2	5.906	10	8.693
3	3.933	11	3.416
4	3.9	12	6.846
5	3.974	13	3.784
6	3.419	14	2.273
7	2.058	15	3.365
8	3.113	16	3.076

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .6729

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (ค่า t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.611	10	5.02
2	3.704	11	2.723
3	3.485	12	2.165
4	3.044	13	4.415
5	3.503	14	3.85
6	4.438	15	3.263
7	2.606	16	4.696
8	3.989	17	2.975
9	3.761		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .7233

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (ค่า t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.141	10	3.61
2	5.14	11	4.914
3	2.244	12	8.876
4	2.849	13	4.613
5	2.167	14	3.752
6	4.175	15	3.108
7	3.61	16	3.214
8	3.687	17	3.263
9	3.287	18	2.495

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8408

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(ค่า t) ของแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.774	11	3.035
2	4.012	12	4.118
3	2.433	13	2.937
4	5.738	14	3.735
5	4.537	15	4.085
6	3.388	16	4.866
7	2.416	17	5.829
8	5.479	18	3.578
9	4.944	19	4.488
10	5.713	20	4.488

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .2679

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (ค่าt) ของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.527	11	3.595
2	5.527	12	4.176
3	4.183	13	7.246
4	3.154	14	5.124
5	4.795	15	3.924
6	4.747	16	4.561
7	5.87	17	7.264
8	4.583	18	3.617
9	2.381	19	3.9
10	6.141	20	3.413

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .7034

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (ค่า t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.063	11	5.068
2	4.688	12	5.371
3	4.773	13	5.089
4	3.286	14	10.31
5	3.207	15	3.58
6	4.994	16	6.033
7	4.17	17	6.6
8	4.86	18	3.389
9	3.113	19	4.785
10	4.065		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8726

ตาราง12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(ค่าt)ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.241	11	2.155
2	7.316	12	4.639
3	7.379	13	4.537
4	5.209	14	3.773
5	4.707	15	2.518
6	8.283	16	5.493
7	5.233	17	2.674
8	4.86	18	4.188
9	3.773	19	5.953
10	4.394		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .5963

ตาราง13แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(ค่าt)ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.199	10	2.301
2	2.991	11	4.474
3	2.646	12	5.2
4	3.737	13	5.467
5	6.104	14	5.937
6	6.384	15	5.21
7	4.279	16	2.666
8	3.855	17	3.349
9	3.549		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .3063

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(ค่า)ของแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน

ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อ	อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.785	11	4.118
2	3.949	12	4.498
3	4.641	13	2.113
4	5.143	14	4.733
5	5.1	15	3.78
6	3.251	16	5.527
7	4.118	17	6.168
8	4.116	18	4.752
9	2.458	19	3.294
10	3.924	20	6.081

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .2451

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวสุวรินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย

วันเดือนปีเกิด 15 สิงหาคม 2521

สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 445/1 ถนนทนุรัตน์ แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
โทร. 02-676-1913

ตำแหน่งหน้าที่การงาน ครูผู้สอน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสารสาสน์พิทยา แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ
10120 โทร. 02-211-585

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2535 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์

พ.ศ. 2538 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

พ.ศ. 2542 ครุศาสตรบัณฑิต เอกวิชาภาษาไทย(เกียรตินิยมอันดับ2)
จากสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

พ.ศ. 2547 การศึกษามหาบัณฑิต(จิตวิทยาการศึกษา)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ